

Rezultati dela v letu 1974

Dipl. oec.
Marjana Kozamernik

V januarju nam je že znano precej podatkov o poslovanju v preteklem letu. Nekaj pa jih bo na razpolago šele po sestavi zaključnega računa. Fizični plan proizvodnje smo dosegli 93 % v primerjavi s predvidenim, vrednostni 92 %, po prečno smo zaposlovali 94,6 % delovne sile v primerjavi s planom. Prodali smo 96 % predvidene količine izdelkov in 124 % vrednosti. Na povečanje vrednosti prodaje je vplivalo predvsem povišanje prodajnih cen, kar pa je bilo nujno zaradi neprestanih podražitev osnovnih in pomožnih repromaterialov.

Po posameznih obratih je bilo doseganje plana naslednje (v %):

	količina	vrednost
vjakarna	94,4	88,4
verigarna	92,9	91,3
kovačnica	93,2	91,8
OTV	92,6	98,9

Količinski plan je bil najboljše dosežen v vjakarni, vrednostni pa v OTV.

Produktivnost dela primerjamo z letom 1973. Vidimo, da so indeksi naslednji (produktivnost je v tem primeru merjena s količinsko proizvodnjo na zaposlenega):

vjakarna	109,9
verigarna	104,7
kovačnica	120,3
OTV	97,4
podjetje	103,0

Količinska proizvodnja na zaposlenega se je v primerjavi s preteklim letom najbolj povečala v kovačnici. V OTV je indeks pod 100, vendar to še ne kaže na manjši uspeh, ampak je to slabost samega pokazatelja, ker ta ne more upoštevati sprememb v asortimentu proizvodnje. Predvsem v OTV smo v preteklem letu začeli spreminjati program in začeli izdelovati več visokokvalitetnih izdelkov.

Primerjava vrednostno izražene proizvodnje na zaposlenega s prejšnjim letom se kaže v naslednjih indeksih:

vjakarna	118
verigarna	157
kovačnica	157
OTV	124
podjetje	131

Po vseh enotah opazimo močan porast proizvodnje v din na zaposlenega, kar je posledica splošne rasti cen in se kaže tudi pri nas.

Produktivnost dela zasledujemo še na tretji način, to je z doseženo količinsko proizvodnjo na eno dejansko opravljeno uro. Ta je bila v primerjavi s prejšnjim letom naslednja (v indeksih):

vjakarna	112
verigarna	108
kovačnica	119
OTV	100
podjetje	105

S stabilizacijskim programom, ki je v izdelavi, skušamo zagotoviti vse pogoje, da bi se produktivnost dela povečala, ker je to eden osnovnih ciljev vsake delovne organizacije in tudi pogoj za uspešno poslovanje. Pri prodaji nas zanima področje prodaje. Lani smo prodali 71 % količine izdelkov doma, 29 % smo izvozili. Od tega odpade na konvertibilno področje 56 %, ostalo na klirinško. Vrednostno pa smo plasirali 82 % doma in 18 % izvozili in sicer 53 % na konvertibilna, 47 % na klirinška področja. Če primerjamo delež domače prodaje količinsko in vrednostno, vidimo, da 71 % količine zajema 82 % vrednosti, pri izvozu pa 29 % količine le 18 % vrednosti. To kaže na močno dispariteto domačih in izvoznih cen. Kljub slabim cenam je izvoz za nas nujen, ker si na ta način ustvarjamo potrebna devizna sredstva za odplačilo obveznosti, ki nastajajo iz najetih deviznih kreditov za nakup opreme, pa tudi zato, ker na jugoslovanskem trgu ni možno prodati vseh naših kapacitet.

Predvideni plan izvoza smo presegli za 5,9 % in ustvarili 12,7 % večji izvoz kot v letu 1973. Po posameznih mesecih je bil izvoz precej različen, najmanjši v aprilu, maju in juniju, največji v zadnjih dveh mesecih.

Porast osebnih dohodkov je sledil rasti cen življenjskim artiklom. Indeks življenjskih potrebščin je znašal po podatkih Zavoda SRS za statistiko za obdobje januar — november 1974 124 v primerjavi s preteklim letom. Od tega odpade največji porast cen pri kurjavi in razsvetljavi (136,6), prometu in PTT (135,4), stanovanjski opremitvi (125,3). Indeks porasta stroškov hrane je 119,1. Povprečni osebni dohodki na zaposlenega so porastli v primerjavi

s preteklim letom za 38,5 %. V okviru Slovenskih železarn smo s povprečnimi osebnimi dohodki na fizično zaposlenega na četrtem mestu, pred

nami so Železarna Jesenice, Tovil Ljubljana in Železarna Ravne, za nami pa Plamen Kropa, Železarna Štore in Žična Celje.

Letošnje leto začnemo z željami, da bi bili uspehi našega dela še večji, da bomo izpolnili letni gospodarski načrt in stabilizacijski program.

Statutarni sklepi TOZD v javni razpravi

Janez Smole

Te dni v vseh šestih temeljnih organizacijah razpravljamo o začasnih statutarnih sklepih. Po pooblastilu zborov delavcev v vseh šestih temeljnih organizacijah je predlog statutarnih sklepov pripravila komisija za organiziranje TOZD.

Začasni statutarni sklep ureja najnujnejša vprašanja v zvezi z organiziranjem temeljnih organizacij. Ta akt opredeljuje samoupravne organe v temeljni organizaciji, njihove pristojnosti in način izvolitve. Določa tudi pogoje in način izvolitve individualnega poslovnega organa, to je vodja temeljne organizacije združenega dela. Začasni statutarni sklep torej omogoča vsaki temeljni organizaciji, da v najkrajšem možnem času dobi svoje samoupravne organe in vodstvo. To pa je prvi pogoj, da začno uresničevati svoje samoupravne in družbeno ekonomske pravice in obveznosti v skladu s svojim ustavnim položajem. Zlasti je pomembno, da se že tako organizirane temeljne organizacije lotijo obdelave samoupravnega sporazuma o združevanju

v delovno organizacijo. To je namreč temeljni akt, ki bo opredeljeval položaj, naloge, medsebojne pravice in obveznosti temeljnih organizacij v okviru delovne organizacije.

Predlogi začasnih statutarnih sklepov prinašajo nekaj pomembnih novosti v samoupravni organiziranosti. To, da ima vsaka temeljna organizacija zbor delavcev in delavski svet, ki prevzemata največ samoupravnih pravic in obveznosti, je samo po sebi umevno. To določa že ustava.

Spreminja se vloga delovnih skupin. Delovne skupine naj bi v bodoče predstavljale organizacijsko obliko za osebno izjavljanje delavcev. Delegatom delavskega sveta temeljne organizacije naj bi služile za zbiranje mnenj, ki jih bodo prinašali na delavski svet in za prenašanje usklajenih stališč z delavskega sveta. Delovna skupina potemtakem predstavlja delegatovo bazo. Oblikuje se za vsak posamezen zaokrožen del delovnega procesa. Združuje torej delavce, ki imajo približno enake interese in probleme v proiz-

vodnji. Delegati pa predstavljajo vez med delovno skupino in delavskim svetom temeljne organizacije. Vez med delovno skupino in delavskim svetom naj ne bi bila nikoli pretrgana. Zato se lahko iz posamezne skupine izvoli več delegatov. Skupine so namreč številčno različno močne, delajo pa lahko v dveh ali treh izmenah.

Delovne skupine ne bodo več imele značaj glasovalnega organa. Zdaj smo namreč skoraj vse odločali z glasovanjem po delovnih skupinah. Iskala se je samo odločitev večine. Usklajevanje mnenj in stališč ter iskanje enotne, najbolj sprejemljive rešitve za vse je bilo zanemarjeno. Doseči enotno, najbolj sprejemljivo rešitev za vse pa je eden od bistvenih elementov samoupravnega sistema.

V tem smislu je bil sedanjí sistem delovnih skupin precej tog. Delegat je v bistvu prišel na delavski svet le potrdit glasove svoje delovne skupine. Vodje delovnih skupin oziroma delegati zato ni (Nadaljevanje na 2. strani)

Naloge OOK v sleherni TOZD

Franc Hanžič

Na osnovi ustavno opredeljenih odnosov in kongresnih sklepov ter dokumentov v vseh njihovih razsežnostih, na vseh področjih družbenega ustvarjanja je dolžnost članov ZK v povezavi z delovnimi ljudmi organizirano krepiti družbeno zavest in mobilnost.

Komunisti morajo biti ustrezno organizirani v družbenih celicah, idejno in akcijsko morajo delovati v vseh centrih samoupravnega in političnega odločanja od DS do skupščin. Ne gre samo za uresničevanje stališč naših vodstvenih organov, pač pa za dogovore in sklepe, ki jih bomo sprejeli v vseh okoljih po kritični in samokritični analizi doseženega v procesu spreminjanja položaja delavcev v družbeni reprodukciji. Dogovor akcijskega programa izvršilnega komiteja predsedstva CK, da mora vsaka osnovna organizacija ZK oceniti dosežene rezultate, predvsem pa svojo dejavnost pri poglobljanju samoupravnih odnosov, moramo dosledno izpeljati. Taka aktivnost pa ne sme sloveti na enkratnosti, pač pa moramo v sleherni TOZD odpraviti kampanjsko uresničevanje ustavnih določil kot v stalno in trajno nalogo, da se to delo organsko poveže z rednim delom. Seveda pa samo dejstvo, da bomo imeli v sleherni družbeni celici orga-

nizirano osnovno organizacijo ZK, ki bo sicer sprejela tudi svoj akcijski program, samo po sebi še ne zagotavlja revolucionarne akcije. Zatevala se bo dosledna aktivnost slehernega člana, saj se še vedno opaža, da se dejavnost posameznih organizacij prične in konča pri sprejemanju sklepov, ki naj bi jih nekdo uresničeval. Samo sprejemanje sklepov, katerim ne sledi konkretna akcija, ne spremeni ničesar, pač pa celo škoduje, saj sejejo iluzije med ljudi. Oblike organiziranja ZK, predvsem pa metode dela, morajo zagotoviti, da se bo v vsakdanji praksi uveljavila aktivna vloga članstva v oblikovanju in izvajanju politike ZK in takšnega notranjega življenja, ki bo krepila lik komunista kot brezkompromisnega in požrtvovalnega borca za družbene spremembe.

Učinkovita organizacija, predvsem pa odgovornost komunistov, zavestna disciplina pri uresničevanju sprejetih sklepov in stališč bo vedno znova širila fronto borcev za spreminjanje odnosov in fronto samoupravnih socialističnih sil.

Na osnovi enotne idejnopolitične usmeritve bomo izpeljali močnejšo in smotrnejšo ukladitev dela med družbenopolitičnimi organizacijami in to tako, da ne bo krnila sa-

mostojnosti posameznih subjektov in tudi ne spodbujala desistegracije, krepila parcialne interese in heterogenost v samoupravnem socialističnem gibanju, pač pa bo omogočila, da se dosežena stopnja še bolj utrdi.

Gospodarski načrt 1976–1980

Dipl. oec. Marjana Kozamer-nik

V izdelavi je srednjeročni program razvoja za obdobje prihodnjih petih let. Zvezna skupščina je že sprejela zakon o pripravah novega družbenega plana. S tem izpolnjuje eno od pomembnih načel nove ustave, ki govori o tem, da je treba celoten sistem družbenega planiranja urediti tako, da so osnovni nosilci planiranja delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih, v katerih živijo. Plan TOZD in krajevne skupnosti postajata tako osnova za vse nadaljnje sestavljanje plana. Druga stopnja planiranja bo na ravni delovne organizacije ali sestavljene organizacije in še pri drugih oblikah združevanja. Naslednji člen samoupravnega planiranja bodo načrti razvoja družbeno političnih skupnosti. Tako bo imel vsak subjekt v gospodarskih in družbeno političnih dejavnostih svoj plan, ki pa ga mora potrditi ustrezni samoupravni organ.

Da bi odpravili problem neenotnega zajemanja posameznih planskih elementov, je zavod SRS za planiranje sestavil koncept minimalnih pokazateljev razvoja in ga dal v javno obravnavo. Tako smo že jeseni preteklega leta dali pripombe na te minimalne pokazatelje na sestankih, ko jih je organizirala Gospodarska zbornica Slovenije po posameznih panogah dejavnosti. Na osnovi zbranih pripomb pripravlja Zavod SRS za plan novo anketo, katero bo treba izpolniti na vseh ravneh do konca februarja.

Mi se vključujemo v proces družbenega planiranja preko Slovenskih železarn, kjer nam

Povezovanje posameznih interesov v skupine, predvsem pa še globlje vkoreninjenje razredne naravnosti in politiki ZK v množice, bo moč doseči le s krepitvijo in neposrednim delovanjem komunistov v socialistični zvezi. Prav v tem trenutku moramo odločno zavrniti vse pojmovanje, ki ožijo vlogo SZDL po njeni transmissijski vlogi in proti temu, da bi ločili njeno vlogo od delavskega razreda.

Enotne fronte socialističnih sil ni, če ZK kot organizacija in komunisti kot posamezniki ne bodo na čelu aktivnosti znotraj socialistične zveze. Zato je utrjevanje in krepitev socialistične zveze z neposrednim sodelovanjem slehernega komunistične ena najpomembnejših nalog, saj je utrjena socialistična zveza predvsem temelj za spreminjanje družbenih razmer za uresničitev ustavno opredeljenih odnosov.

še naprej vključevale v sestavo plana vseh železarn v SFRJ.

Obstoji mnenje, da je dolgoročni plan navadno le nekaj števil, ki v času izvajanja ne držijo več. V novem procesu planiranja bomo skušali to odpraviti, kar pomeni, da bomo srednjeročne in dolgoročne plane sproti prilagajali novim okoliščinam in jih bomo popravljali glede na razmere, v katerih se izvajajo. Takšni ukrepi so nujni zaradi sprememb, ki dnevno nastajajo na domačem in tujem trgu pri prodaji izdelkov, pa tudi pri preskrbi z repromaterialom. Končni cilj teh popravkov pa je uresničitev osnovnih planskih nalogov, ki ostanejo ves čas v veljavi.

Nova ustava zagotavlja predvsem takšno planiranje v katerem se posameznik ne more obnašati izolirano, ampak mora svoje razvojne programe usklajevati s poslovnimi partnerji, s katerimi ga povezuje blagovni promet. To niso le kupci in dobavitelji, pač pa tudi poslovne banke, ki bodo s svojimi kreditnimi sredstvi omogočile izvajanje programa. Zato je treba pri predvidevanju investicij upoštevati tudi poslovno politiko bank, ker te ne bodo dajale posameznim podjetjem več kreditov, kot je planirano. Pri investiranju v poslovna sredstva ne smemo pozabljati, da s tem, ko z novogradnjami odpiramo nova delovna mesta, odpiramo probleme družbenega standarda, to je stanovanjsko vprašanje, vprašanja varstva otrok, šolstva in prav zato morajo biti vsa področja medsebojno povezana in usklajena.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Statutarni sklepi TOZD v javni razpravi

so mogli v celoti odigrati svoje delegatske vloge. Niso bili prenašalci in usklajevalci interesov.

Vlogo glasovanja oziroma dokončnega odločanja prevzamejo zdaj zbori delavcev in delavski sveti.

Po predlogu statutarnih sklepov naj bi delavski sveti v temeljnih organizacijah imeli tudi dva kolegialna izvršilna organa: komisijo za medsebojna razmerja in komisijo za ugotavljanje kršitev delovne dolžnosti (disciplinsko).

Komisija za urejanje medsebojnih razmerij rešuje, seveda v okviru vnaprej sprejetih planov in programov in v okviru sklepov delavskega sveta, vprašanja iz naslednjih področij: kadrovska politika in izobraževanje, varstvo pri delu in novatorstvo. Komisija ima torej tri področja dejavnosti. Kaj je bolj smotno in racionalno, je vprašanje? Ali ena komisija za vsa tri področja, ali za vsako področje svoja komisija. Za eno ali drugo rešitev je vrsta argumentov. Pričakujemo, da jih bo javna razprava dovolj osvetlila. Odločitev bo potem lažja.

Različna mnenja obstajajo tudi pri komisiji za ugotavljanje kršitev delovne dolžnosti. Dilema je v tem, ali naj ima vsaka temeljna organizacija

(in seveda tudi skupne službe) svojo komisijo, ali naj bi za vse ustanovili eno, centralno. Logično je, da naj vsaka temeljna organizacija zase skrbi za svoj delovni red, saj k pravicam in obveznostim spada tudi disciplina. Res je, da sedmim komisijam ne bo možno nuditi toliko pravne pomoči kot samo eni. Res pa je tudi, da je pravilnik o odgovornosti delavcev na delu povsem jasen in konkreten. Člani te komisije ga lahko dosledno uporabljajo brez posebnega strokovnega usposabljanja. Obstaja tudi bojazen, da se v delo teh komisij ne bi vrinila familiarnost in neodločnost, kar bi lahko imelo zelo slabe posledice. Tudi to je treba v sedanji razpravi pretehtati.

V tem prispevku so prikazana samo nekatera važna vprašanja, ki jih obravnavajo začasni statutarni sklepi. V sedanji javni razpravi zasluži vso pozornost tudi druga važna določila, saj je statutarni sklep del bodočega statuta temeljne organizacije. Prav bi bilo, da se zadeve, ki so predmet začasnega statutarnega sklepa kar najbolj ustrezno rešijo. Potem jih pri dokončnem snovanju statuta čez nekaj mesecev ne bo treba spreminjati.

Vzajemna pomoč

Pri Konferenci OOS deluje »blagajna vzajemne pomoči«. V vzajemni pomoči je bilo konec leta 1974 včlanjenih 231 članov. Obvezna članarina znaša 10 din, dve tretjini članov pa vlaga več, kar je razvidno iz stanja vlog ob koncu leta, ki so znašale 98.382,00 din. To je edini dohodek blagajne, ki služi za posojila članom, je

celo leto v obtoku in se približno štirikrat obrne.

V letu 1974 je bilo danih 347 posojil v znesku dinarjev 355.300,00, dvignjenih vlog nad glavnico, ki je določena, pa 188 v znesku 65.537,00 din. Med letom je izstopilo 20 članov, večinoma zaradi odhoda iz podjetja. Na novo se jih je vpisalo 44. Član BVP lahko postane vsak, ki je član kolektiva. Vpisnina znaša 1 din.

Da se lahko dobi posojilo, mora biti vsak predhodno 6 mesecev včlanjen. Posojilo je kratkoročno in se mora vrniti v 6 mesecih, je brezobrestno in se zaradi tega tudi vloge ne obrestujejo.

Iz podatkov je razvidno, da blagajna opravičuje svoj obstoj in da je bilo mnogim pomagano v stiski.

M. V.

Investicijska dejavnost

Dipl. ing. Vinko Rozman

Vsa v nadaljevanju kratko opisana investicijska vlaganja so bila obravnavana in odobrena na posameznih sejah DS podjetja, oziroma dokončna realizacija potrjena na upravnem odboru na osnovi utemeljitve o ekonomski upravičenosti oziroma tehnološki nujnosti posamezne investicije.

Vijačni obrat dobi letos dvoudarčne stiskalke za stiskanje surovcev lesnih vijakov in za drobne polvotle zakovic. S tem bo pri tej fazi tehnološkega procesa dana možnost ukiniti nočno delo in obdržati enak nivo proizvodnje teh izdelkov. Za namestitve teh strojev pa bo potrebna prestavitve in preureditev obstoječe drgalnice.

Ko že omenjamo drgalnico, naj povemo, da smo nabavili dve tkzv. Vibrafinish napravi za čiščenje vijačnih izdelkov. Nameščeni bosta v prostoru nekdanje generatorske postaje za proizvodnjo zaščitnega plina. Vzporedno s tem je v pripravi namestitev dveh silosov za žaganje za uporabo pri procesu čiščenja izdelkov. Silosa bosta predvidoma postavljena do konca marca.

Vijačni obrat dobi tudi nove rezkalne avtomate za izdelavo rezkalnih lesnih vijakov in to predvsem z namenom, da se izpopolni asortiman lesnih vijakov.

Konec januarja je obrat prejel dva dozirna stroja za potrebe pakovalnice, s čimer bo delo v tem oddelku precej olajšano in istočasno racionalizirano.

Izložena sta bila generatorja za proizvodnjo zaščitnega

plina za pretočno žarilno peč Ebner. Kot zaščitni plin je bil uveden dušik.

Za olajšanje internega transporta pa je bil nabavljen viličar nosilnosti 1.000 kg.

V teku je še zbiranje ponudb za nadomestitev nekaterih dotrajanih valjčnih strojev z novimi v sodobnejši izvedbi.

V verigarni je bila izvršena popolna prenovitev severozahodnega prizidka. Gradbena dela so bila v grobem dokončana že marca 1974. Po projektu je pritličje prizidka predvideno za naslednje namene: skladišče gotovih izdelkov verigarne, stiskalnica, skladišče orodja verigarne in trafo postaja II. Nadstropje prizidka je predvideno za oddelek opremljenih verig. V pritličju prizidka je prišlo do določenih sprememb in sicer zato, ker je bilo iz tehnoloških ozirov treba predvideni prostor stiskalnice in skladišča orodja odstopiti za potrebe skladišča proizvodnje. S tem v zvezi so bila v pritličju prizidka potrebna dodatna dela kot npr. rušenje predelne stene, namestitev mrežaste ograje in zasuk izteka stopnic. Skladišče orodja bo nameščeno v etažni izvedbi nasproti mojstrske pisarne. Problem stiskalnice pa še ni dokončno rešen.

Za skladišče gotovih izdelkov verigarne je bila že sredi leta 1974 nabavljena potrebna oprema in sicer regalne police v jekleni konstrukciji, mrežaste box palete in viličar. Za nemoteno obratovanje skladišča pa je potrebno

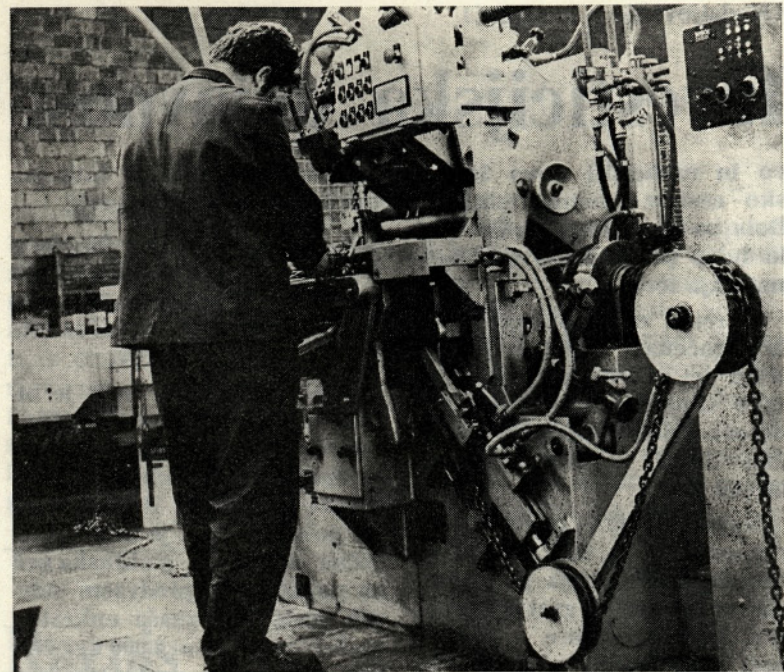
urediti še embaliranje izdelkov.

Nadstropje prizidka je s pritličjem povezano s hidravličnim tovornim dvigalom. S tem dvigalom, ki je bilo sicer montirano že marca 1974, je bilo nemalo težav, saj je bilo dokončno usposobljeno šele septembra lani. V nadstropju so bili za kontinuirano delo pri opremljanju verig montirani viseči krožni transporterji ter letvasti in trakasti transporterji. Od domačih in tujih proizvajalcev je bila nabavljena tudi posebna oprema za olajšanje dela pri sestavljanju verig. Iz uvoza je bila nabavljena posebna drgalna ponev za čiščenje verig. Zakladanje te ponve se vrši s konzolnim dvigalom. Oddelek razpolaga tudi z ročnim bate-rijskim viličarjem za olajšanje transporta. Konec preteklega leta so bili preizkusi funkcionalnosti vgrajenih naprav in strojne opreme. Lahko trdimo, da so prvi dosežki zelo spodbudni. Ni pa še rešeno vprašanje embaliranja izdelkov v tem oddelku in namestitev prvotno zamišljene drče za transport izdelkov v skladišče verigarne. Za uspešno delo tega oddelka pa bodo potrebna ustrezna serijska naročila.

Sam obrat verigarne je zadnje dni lanskega decembra dobil dodatne nove stroje za proizvodnjo verig. Stroji so od znane zahodnonemške tvrdke, katere stroje že imamo in zato želimo unificirati strojni park. V januarju letos je bilo izvršeno poizkusno obratovanje teh novih strojev. Omembe vreden pri tem je predvsem varilni stroj za visokoodporne verige, ki vsled povsem nove koncepcije podajnega mehanizma dosega izredno visoke minutne učinke. V drugem kvartalu letošnjega leta dobimo še enake stroje, vendar za višje dimenzijsko območje verig.

Glede na spremenjeno obliko žičnih kolobarjev, ki jih bo obrat dobival v bodoče, ko bo pričel obratovati novi oddelek priprave materiala, so bili že vnaprej izvršeni premiki strojev, predvsem upogibalnih in sicer tako, da bosta transport in nameščanje teh težkih svitkov lahko potekala nemoteno.

Za termično obdelavo verig, predvsem cementiranje snežnih verig, dobi obrat konec leta sodobno dvokomorno peč za plinsko cementiranje verig. Peč je tako rekoč popoln avtomat z nastavljivim programom toplotne obdelave. K peči spada tudi generator za proizvodnjo zaščitnega oziroma cementacijskega plina iz propana. Ko bo peč dobavljena in ko bo pričela uspešno obratovati, bomo ukinili dosednji način ogljičenja verig v strupenih solnih kopelih in s tem odpravili problem cianidnih odplak in odpadkov v tem oddelku.

Novi varilni stroj v verigarni

Zamisel o opustitvi lužilnice in uvedbi sodobnega načina priprave materiala, to je žice in paličastega železa, je prisotna v podjetju že več let. Celotno zasnovo priprave materiala smo razdelili na dva dela in sicer: enkrat priprava žice za potrebe vijakarne in verigarne, drugič pa priprava verižnih surovcev do $\phi 45$ mm za potrebe OTV.

Oddelek priprave vlečene žice bo zavzemal obe sedanji skladišči vlečene žice (v enem je trenutno še skladišče verigarne), povečani še za 900 m². Gradbena dela na povečanju objekta so se pričela novembra lani in naj bi bila končana do konca februarja letos. Polovica tako povečanega objekta bo služila za pripravo žice, polovica pa za skladiščenje utežno in oblikovno enakih žičnih svitkov. Tako eno kot drugo vzdolžno polje bo opremljeno z ustreznim dvigalom. Strojno opremo za pripravo žice bodo sestavljali: naprava za kontinuirano mehansko čiščenje več žičnih žil naenkrat, žičarski stroji — novi in obstoječi — s posebnimi prigradenimi navijalci za žične svitke in vakuumske globinske žarilne peči za žico. Vsa ta oprema je naročena pri znanih proizvajalcih tovrstne opreme v Švici in ZRN ter bo dobavljena v prvem polletju letos.

Tehnološke in ekološke prednosti mehanskega čiščenja žice so nesporne in jih ne bomo ponovno navajali. Odraz težjih žičnih svitkov na tehnološki proces v vijakarni in verigarni pa bo v tem, da bo manj menjav pri stiskalkah in upogibalnih strojih in vzporedno s tem porast časovnega izkoristka teh strojev.

Po istih vidikih je zasnova priprave materiala za OTV. Potrebna strojna oprema bo nameščena v prostoru sedanje lužilnice in delno žicovleka. Opremo bodo sestavljale škarje za razrez palic do $\phi 50$ mm, stroj za ravnanje in rezanje žice iz kolobarjev do $\phi 26$ mm in stroj za peskanje narezanih surovcev verižnih členov. S tako pripravljenimi surovci pričakujemo boljši izkoristek upogibalnih strojev in vsled kovinsko čiste površine

surovcev boljše varilne pogoje pri varjenju členov.

Po realizaciji obeh faz priprave materiala, žice in paličastega železa, bo lužilnica dokončno ukinjena, kar poleg drugega pomeni znatno zmanjšanje porabe vode in velik doprinos k reševanju problema odpadnih voda in onesnaženja narave. Zato smo za uresničevanje te zamisli dobili nekaj finančnih sredstev tudi iz sklada Borisa Kidriča v Ljubljani.

Kovačnica je eden najstarejših objektov v naši tovarni. Stavba sama že dolgo ne ustreza več varnostnim zahtevam procesa. Delavski svet je zato leta 1973 odobril izgradnjo nove kovačnice.

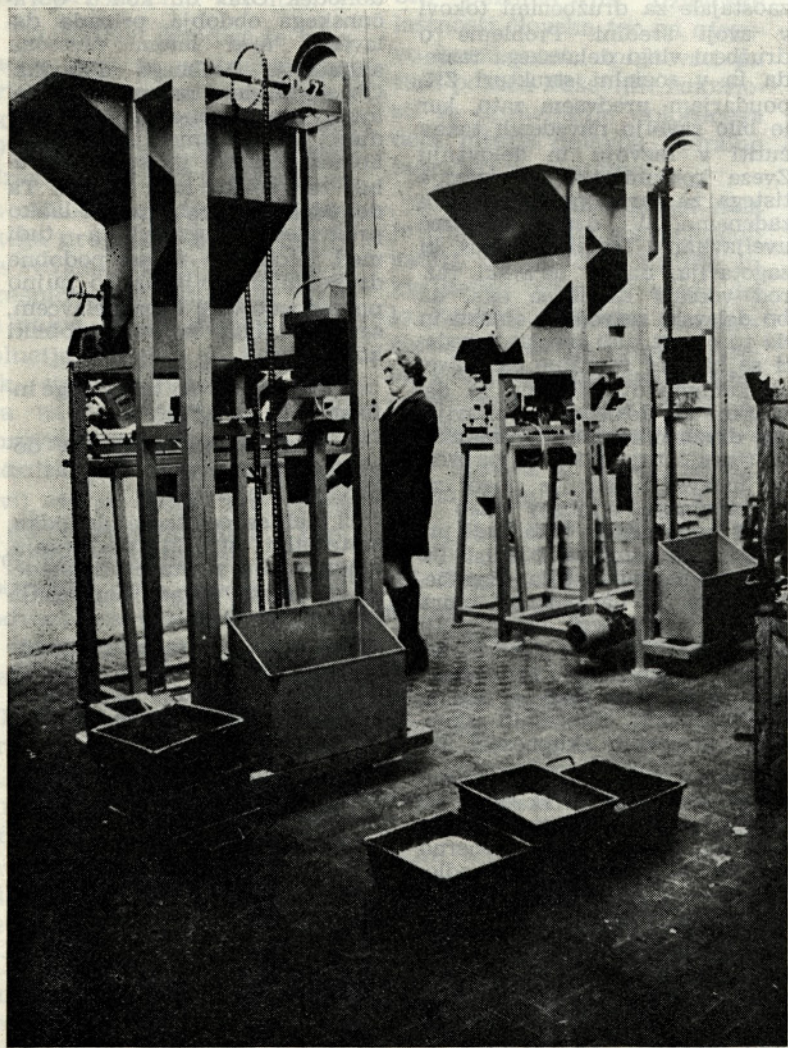
Za lokacijo objekta je bilo predloženih več variant. Kot najprimernejša je bila izbrana lokacija za OTV. Zaradi tesne tehnološke povezave s kovačnico pa je nujnost, da se tudi obdelovalnica preseli čim bližje kovačnici. Zato je tudi za ta objekt že rezerviran prostor.

Izbiri velikosti in načina gradnje hale so nam narekovali tehnološki proces, nanj vezana oprema in že v neposredni bližini stoječi obrati. Izbrani objekt je hala iz jeklene konstrukcije s tlorisno površino približno 1.400 m² in višine 10 m. Obložena bo z durisol ploščami, svetle površine pa bodo iz copilit stekla. Hala bo opremljena s pettonskim mostnim dvigalom. V objektu bodo tudi sanitarije, garderobe in pisarne.

Z zemeljskimi deli za ta objekt smo pričeli avgusta lani. Zaradi nepredvidenih težav je prišlo do zakasnitve montažnih del, vsled česar računamo, da bo hala zgrajena do konca aprila letos.

Izgradnja nove kovačnice je narekovala tudi prestavitve starega skladišča valjane žice naprej proti Kravji dolini. To je zahtevalo dosti zemeljskih del, npr. odvoz ca. 12.000 m³ materiala in dovoz ca. 14.500 kub. metrov tampona. Nadalje je bilo treba izvesti napeljavno in urediti kanalizacijo, postaviti novo ograjo, urediti in popraviti nakladalno rampo, nanovo urediti razsvetljavo

(Nadaljevanje na 4. strani)

Dozirni stroj v pakovalnici vijakarne

Investicijska dejavnost

vo in namestiti novo 50-tonsko cestno mostno tehniko. Dela so se pričela julija lani in bodo predvidoma zaključena maja letos.

Oprema za kovačnico je bila naročena v ČSSR in je pretežni del že izdobiljena. Prav tako smo dobili tudi že tehnološko dokumentacijo in načrte orodij za nekatere od kovke.

Nova strojna oprema bo razporejena v treh kovaških linijah, vsaka linija pa zahteva svojo peč za gretje surovcev. Prve razgovore o nabavi peči smo vodili z domačim proizvajalcem peči fm. CER iz Čačka. Vendar firma CER ni mogla ustreči vsem našim zahtevam glede izvedbe peči in zato smo se morali obrniti na tuje proizvajalce. Našli smo solidno tujo firmo, katere peči že nekaj let obratujejo med drugim tudi v kovačnici Mercedesa v Stuttgartu. Izbrane peči so rotacijske z avtomatskim zakladanjem in odvzemom surovcev. Peči imajo še vrsto drugih prednosti, vendar ta sestavek ni primeren za njihov opis.

Obrat dobi tudi nove hidrovalične škarje za razrez materiala do premera 100 mm in poseben kovaški manipulator za kovanje težje opreme.

Do konca leta dobi kovačnica tudi novo peč za poplavljanje odkovkov. Peč bo enake izvedbe kot že prej omenjena dvokomorna peč za cementiranje verig in seveda od istega dobavitelja. V sklop obeh peči spada še stroj za pranje izdelkov in dve peči za popuščanje izdelkov. Takšno izbiro opreme nam je narekovala predvsem predvidena lokacija in sicer v prizidku OTV, kjer je trenutno nameščena CIME strojna skupina. Pripadajoči generator za proizvodnjo zaščitnega plina ima takšno zmogljivost, da bo v primeru potrebe zadoščal za obratovanje obeh dvokomornih in popuščnih peči z zaščitno atmosfero. Ena od popuščnih peči pa bo grajena tako, da bo v njej izvedljiv tudi poseben postopek nitiranja. Skratka, ker imata obe dvokomorni peči enake karakteristike, bosta lahko služili bodisi za ogliččenje ali pa za druge termične obdelave izdelkov, med drugim tudi poplavljanje rudarskih verig.

Z nabavo teh peči bo zagotovljena res kontrolirana in istočasno kvalitetna ter vsestransko možna termična obdelava naših izdelkov.

V obratu težkih verig je bila v preteklem letu izvedena povečava hale žarilnice in hala opremljena z mostnim žerjavom nosilnosti 10 ton. V tako povečani hali je bila nameščena električna globinska peč za popuščanje predvsem sidrskih verig, saj znaša enkratni vložek lahko do 6.000 kg. Nadalje je bil tu postavljen poseben navijalec sidrskih verig, rekonstruiran pa je bil tudi vlačilec sidrskih verig. Konec septembra je bilo v navzočnosti monterja firme, ki je peč dobavila, izvedeno poizkusno obratovanje peči. Lahko rečemo, da funkcionalno peč dela brezhibno. Težave pa so se pojavile v zadnjem času s šaržirnimi pripravami in pripomočki, ker moramo pod silo prilik v tej peči žariti žico, za kar pa peč praktično ni bila nabavljena, še manj pa temu namenu ustrezni zakladalni pripomočki.

V zvezi z že omenjeno pravico materiala za OTV so dobavljene tudi škarje za razrez palic do ϕ 50 mm. Ker pa še ni na razpolago ustreznega prostora, smo jih morali zaenkrat še vskladiščiti.

Naročen je bil tudi stroj za peskanje surovcev verižnih členov, ki bo dobavljen v prvem polletju letos. Prav tako pa tudi stroj za ravnanje in rezanje žice do ϕ 26 mm iz kolobarjev.

Za interni promet je dobil obrat viličarja z nosilnostjo 2.500 kg.

Za povečanje proizvodnje rudarskih in visokoodpornih verig dobi OTV v drugem kvartalu letos dodatne strojne kapacitete, to je varilne stroje s precej visokim minutnim učinkom. Posebna odlika teh strojev je enostavna gradnja, lahko dostopno in izmenljivo orodje in kar je novost, vzdolžni obrez zvarnega venca. Lokacija za nove stroje je predvidena v sedanjem prostoru žicovleka.

Preurejanje električnega napajanja podjetja poteka na-

črtno že dalj časa. Lani je bila rekonstruirana oziroma novozgrajena transformatorska postaja Veriga II. Nova transformatorska postaja je bila potrebna zaradi rušenja prizidka verigarne, kjer je bila stara TP II., zaradi predvidene spremembe napetosti iz 10 na 20 KV in zaradi premajhnih transformatorskih kapacitet. Transformatorja po 630 KVA sta bila zamenjena s transformatorjema po 1.000 KVA.

V teku je rekonstrukcija transformatorske postaje Veriga III. Tudi ta rekonstrukcija je potrebna zaradi spremembe napajalne napetosti in zaradi premajhnih transformatorskih kapacitet. Dotrajana je tudi sedanja oprema. Vsled povečane obremenitve in unifikacije transformatorskih enot v TVL bo transformatorska postaja Veriga III imela tri enote po 1.000 KVA. Vsa potrebna oprema je že dobavljena, rekonstrukcija pa bo zaključena aprila letos.

Iz istih razlogov (kot že prej omenjeno) bo potrebna tudi dokončna rekonstrukcija transformatorske postaje Veriga I. Transformator za 1.000 KVA je dobavljen, ostala oprema sledi.

Dobri napotki za delo

Jože Pavlin

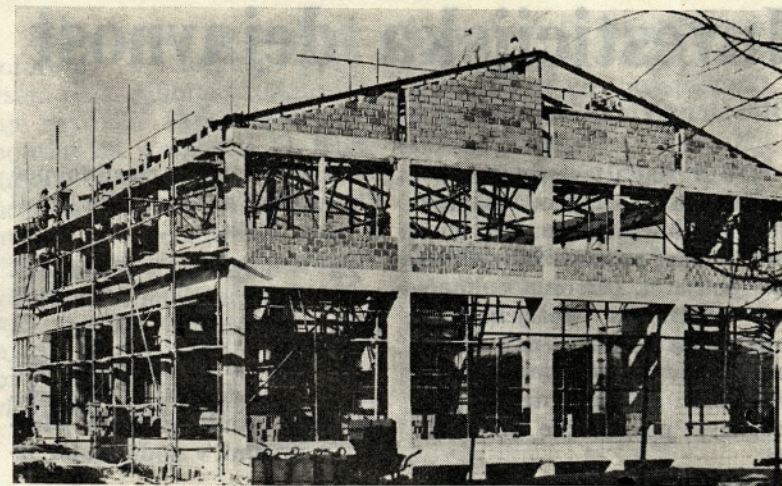
22. in 23. januarja je bil v Ljubljani v prostorih CK ZKS seminar za sekretarje aktivov komunistov delavcev.

Že iz uvodnih besedi Franca Šetince, sekretarja CK ZKS, je bilo razbrati, da bo delo na tem seminarju zelo pestro, saj so nam kmalu po uvodu razdelili obsežno gradivo za pomoč v poznejši diskusiji.

Zelo koristne napotke nam je dal že v začetku diskusije predsednik CK ZK Slovenije Franc Popit, ki je dejal, da se morajo prav delavci komunisti pa tudi nekommunisti boriti za to, da se čim preje uresniči cilji ustave, ki zagotavlja delavčeve neodtujljive pravice pri upravljanju v združenem delu. Zavedati se moramo, da so še danes takšni elementi, ki ne morejo dojeti ali razumeti, da prihaja čas, ko bodo morali izpustiti oblast iz rok. Poskusi odpiranja delavskega razreda od upravljanja in odločanja v družbi, od njegove dejanske oblasti v družbi, so imeli posledice tudi v strukturi Zveze komunistov. Posledica teh poskusov so bili tudi pojavi določene nemočnosti Zveze komunistov pri vplivanju na urejanje bistvenih družbenih vprašanj in od tod tudi izstopanje delavcev iz Zveze komunistov. Struktura delavcev v Zvezi komunistov se je v obdobju 21. seje predsedstva ZKJ relativno osiromašila.

To je moralo spodbuditi k obravnavi stanja v naši družbi. Poleg izstopanja smo v tem obdobju beležili tudi zmanjšano sprejemanje delavcev v Zvezo komunistov. Vzroki so bili:

Delavci v mnogih sredinah niso kazali interesa za vstopanje v Zvezo komunistov predvsem zato, ker v neustrezni vlogi osnovne organizacije Zveze komu-

Zaključna dela prizidka vzdrževanja

Zgrajen je bil tudi nov kablovod TP Murka — TP Veriga I. S tem kablovodom je izpolnjen eden izmed pogojev, da bo rezervno napajanje TVL v bodoče možno prav tako kot glavno napajanje po daljnovodu.

Vsled preobremenjenosti telefonske centrale bomo jeseni njeno zmogljivost povečali za dodatnih 50 števil.

Kapacitete ogrevanja so zaradi vedno novih dodatnih proizvodnih in ostalih prostorov že na skrajni meji zmogljivosti. Novi toplovodni kotel z zmogljivostjo 3.000.000 kcal/uro, ki ga dobimo v prvem polletju letos, bo rešil tudi ta problem.

V gradnji je povečanje objekta remontne delavnice. K

temu spada istočasno ureditev kanalizacije na širšem območju okrog samega objekta, gradnja kolektorja ob objektu z vsemi odcepi ter zunanja ureditev. Istočasno so bili narejeni posnetki, ki služijo kot osnova projektom za kolektorski kanal in primarno kanalizacijo.

Za orodjarno je naročeno nekaj strojne opreme, ki bo še letos omogočila sodobnejšo in racionalnejšo izdelavo orodij.

Pri vseh investicijah smo stremeli za tem, da izboljšamo posamezne tehnološke procese ali celo vpeljemo nove, da v čim večji možni meri odpravimo težko fizično delo in da seveda ne nazadnje dosežemo boljše poslovne uspehe.

visen od opravljenega dela vsakega posameznega delavca, ki pa ga lahko ugotavljamo na različne načine.

Ker ugotavljamo ustvarjeni dohodek OZD ob koncu obračunskega obdobja, pripada delavcem med letom mesečna akontacija osebnega dohodka. Ob zaključnem računu vsake delovne organizacije pa lahko vidimo, kako smo gospodarili, koliko zaslužili in koliko porabili ter koliko nam ostaja. Ta dohodek in poraba pa se lahko predvideno ugotavlja tudi med letom. Te in pa podobne druge informacije pa bo nujno posredovati tudi vsem delavcem, seveda v bolj razumljivi obliki kot doslej.

Potrebne pa so tudi druge informacije, na primer:

1. Oblikovanje celotnega dohodka TOZD, realizacija lastne proizvodnje in ostalo;

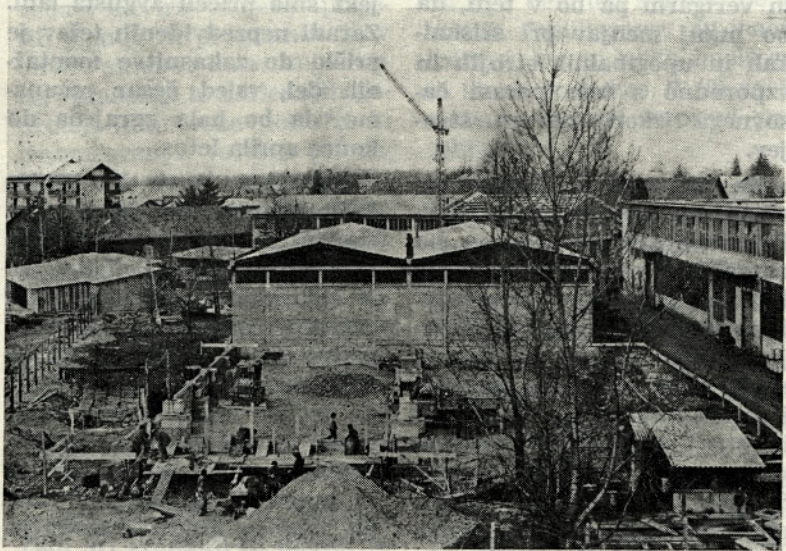
2. delitev celotnega dohodka, materialni stroški poslovanja, amortizacija, popravek finančnega rezultata zaradi neplačanih faktur nad 90 dni;

3. varčevanje za pridobivanje dohodka, prihranki pri materialnih stroških proizvodnje, izkoriščanje kapacitet, rezultati poslovne politike;

4. o delitvi dohodka, pogodbene obveznosti, zakonske obveznosti, vračunani osebni dohodki, izdatki, ki nimajo značaja materialnih poslovnih stroškov in ostali del dohodka;

5. o delitvi preostalega dohodka, rezervni sklad, poslovni sklad, sklad skupne porabe, stimulativni del osebnih dohodkov.

Vse navedene informacije se morajo v razumljivi obliki posredovati vsak mesec ali vsaj vsake tri mesece.

Postavljeni temelji za novi oddelek priprave materiala

Ukrepi za varčevanje v letu 1975

Jože Ješe

V resoluciji o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije, ki jo je sprejela republiška skupščina 25. 12. 1974, je določeno, da bi moralo biti leto 1975 leto vsestranskega varčevanja in racionalnega obnašanja na vseh področjih in na vseh ravneh, predvsem v smeri zmanjševanja stroškov poslovanja. Vsi nosilci družbene in gospodarske aktivnosti morajo sprejeti svoje programe varčevanja in ukrepe za njihovo izvajanje. Na vseh ravneh je treba ponovno proučiti investicijske načrte in programe ter jih prilagoditi razpoložljivim sredstvom.

Organizacije združenega dela morajo zagotoviti racionalnejšo porabo surovin in reprodukcijskega materiala ter večje izkoriščanje zmogljivosti, izboljšanje organizacije dela in povečanje produktivnosti dela ob učinkovitejši izrabi delovnega časa in večji delovni disciplini.

V tej resoluciji je nadalje tudi rečeno, naj bi povečanje števila zaposlenih, zlasti v industriji, v letu 1975 ne pressegalo 3%, produktivnost pa naj bi se povečala najmanj za 3%, s čimer bi dosegli okoli 50% udeležbo produktivnosti v povečanju družbenega proizvoda. Temeljne in druge organizacije združenega dela se bodo morale zavzemati za stalno spreminjanje in izboljšanje strukture dela s ciljem, da se zmanjšuje delež delovnih mest, za katera ni potrebna poklicna usposobljenost ter da se zmanjšuje delež živga dela v procesu proizvodnje. To bi moral biti eden od temeljev investicijske politike, pomemben zlasti za odločitev pri bančnih kreditih.

Na podlagi izhodišč te resolucije smo za uresničitev načrtanih usmeritev družbeno-ekonomskega razvoja v letu 1975 tudi v naši delovni organizaciji pristopili k pripravam za oblikovanje našega akcijskega programa, s katerimi bi na svojem področju zagotovili uresničevanje temeljnih ciljev in nalog, ki jih določa ta resolucija. Izdelan je bil osnutek stabilizacijskega programa za leto 1975, ki ga je upravni odbor obravnaval na zadnji seji v decembru in ugotovil, da ni dovolj konkreten in ga je treba dopolniti s konkretnimi zadolžitvami na vseh področjih dela, predvsem na področju oskrbe s surovinami in drugimi reprodukcijskimi materiali.

Tako so bili obratovodje in direktorji sektorjev zadolženi, da do 20. januarja predlagajo ukrepe, ki bi jih bilo smotrno vgraditi v akcijski program varčevanja na vseh področjih dela, pri čemer naj bo izhodišče doseganje v letu 1974.

Ob razmišljanju, kaj vse bi bilo treba ukreniti, da bomo uresničili cilje in naloge resolucije, menim, da bi bilo v akcijskem programu treba upoštevati naslednje elemente na

področju produktivnosti, organizacije in delovne discipline.

1. Produktivnost

Za zvišanje produktivnosti dela naj bi izvedli naslednje:

a) optimalno izkoriščanje delovnega časa, kar naj velja za delavce v proizvodnji in strokovnih službah kakor tudi za vsa delovna sredstva (stroje, strojne naprave, orodje ipd.);

za doseg tega cilja bo treba zaostri odgovornost vsega vodstvenega kadra za povečanje delovne discipline;

b) delo na posameznih delovnih mestih je treba deliti tako, da bodo posamezniki opravljali čim manj različnih delovnih operacij in tako da bodo delovne operacije enake glede zahtevnosti na znanje in umske sposobnosti;

c) delo je treba poenostaviti in racionalizirati tako, da se bo opravljalo čim hitreje in s čim manjšim naporom. Zato je treba bolj kot doslej študirati gibe in prevzeti tiste, ki omogočajo najhitrejšo vršitev delovnih operacij. Študirati je treba stroje in orodje ter delovna mesta in jih preurediti tako, da bo moč delo čim hitreje in lažje opravljati. Zavzemati se moramo za uresničitev znanega načela: delo je treba prilagoditi na eni strani delavcu, na drugi strani pa prilagoditi delavca oziroma njegove gibe delu;

č) pri razporejanju delavcev, bodisi tistih, ki že delajo v tovarni, še bolj pa tistih, ki vstopajo na delo, je treba za vsako delo izbrati primerne človeka (pravi človek na pravo mesto). Pri tem je treba biti pozoren na fiziološke lastnosti človeka ter na njegovo izvežbanost, upoštevati pa tudi pomen duševnih zmognosti za opravljanje določenega dela, interes delavca, moralne lastnosti in podobno;

d) v času poskusnega dela je treba novince sistematično vaditi, da bo čim hitreje in kvalitetno opravljal svoje delo. Za bolj zahtevna in odgovornejša delovna mesta je treba z dopolnilnim strokovnim izobraževanjem usposobiti potrebno število delavcev;

e) delavca je treba tudi denarno stimulirati za večji učinek, za boljšo kvaliteto, za manjše proizvodne stroške itd. Zato bi bilo primerno še naprej iskati take elemente nagrajevanja, ki bi vzpodbudili delavce za čim večjo storilnost ob nezmanjšani stopnji kvalitete;

f) pomemben činitelj produktivnosti je brez dvoma tudi organizacija v podjetju, ki mora biti taka, da ne more nastati pri nikomer dvom, kaj so njegove dolžnosti in odgovornosti. Osnovne principe organizacijske sheme podjetja, ki naj upoštevajo funkcionalno-organizacijsko in personalno-psihološko stran, je treba formulirati v naslednjem:

— za vsako potrebno dejavnost v delovni organizaciji mora biti določeno, v kateri organizacijski enoti se opravlja,

— odgovornosti vsake organizacijske enote in vsake osebe v tej enoti morajo biti ločeno in podrobno določene in prizadeti jih morajo razumeti,

— vsak član kolektiva, ne glede na položaj, mora vedeti:

a) komu odgovarja za svoje delo in

b) kdo njemu odgovarja za svoje delo,

— vsakdo naj bo podrejen samo enemu nadrejenemu,

— odgovornost za opravljanje katerekoli naloge v delovni organizaciji mora biti povezana s potrebno avtoriteto za opravljanje te naloge,

— organizacija naj ne bo tako zamotana, da bi ovirala opravljanje dela posameznikov.

2. Delovna disciplina

Spričo, lahko bi rekli za vestnega, popuščanja odgovornih oseb pri vzdrževanju delovne discipline, bi bilo treba izvajati ukrepe, ki so že sicer uzakonjeni v naših samoupravnih aktih:

a) z novim samoupravnim sporazumom o delitvi osebnih dohodkov smo zvišali premijo za stalno prisotnost na delu od 60 na 100 din mesečno, do katere je vsakdo upravičen, če v teku meseca nima nobene izostanka z dela bodisi zaradi bolezni ali kakršnihkoli drugih razlogov, ne zamuja na delo, ne zapušča neupravičeno delovnega mesta med delovnim časom, ne odhaja predčasno z delovnega mesta (pred potekom rednega delovnega časa) in ni zapustil tovarne med delovnim časom za privatne opravke.

Žal pa se ta predpis izvaja le pri zamudah na delo in izhodih iz tovarne (neslužbenih) na osnovi evidence vratarke službe. V vseh drugih pa se to ne izvaja, čemur smo priča vsak dan, ko je že večina delavcev nekaj minut pred uradno predpisanim časom za prenehanje dela pri izhodu iz tovarne. Nekaj ukrepov v smislu navedenega predpisa o premiji, zdaj ko ta znaša 100 din bi verjetno učinkovalo na ekonomičnejšo porabo delovnega časa;

b) iz dosedanje prakse komisije za kršitev delovnih obveznosti izhaja, da nekatere odgovorne osebe niso dovolj dosledne pri ugotavljanju kršitve delovnih obveznosti, ne obravnavajo vseh delavcev enako, s čimer zmanjšujejo disciplino pri drugih. Zlasti je to opaziti v primerih opravičevanja izostankov z dela, ki se nadomeščajo z naknadnim priznavanjem dopusta. Zato je treba izvajati naslednje:

— uresničevati določbe vseh splošnih aktov s posebnim poudarkom na tista določila, ki se nanašajo na odgovornost delavcev,

— delo organizirati tako, da bo delavec lahko opravljal svoje delo, ne da bi zaradi pomanjkljivosti na delovnem mestu le tega moral zapuščati, s čimer mu dajemo možnost nekontroliranega »sprehajanja« po tovarni, nepotrebne razgovarjanja ali še celo motenja drugih delavcev pri delu.

Zaradi delovne nediscipline bi lahko rekli, da so vsi prizadevni delavci »izkoriščani« od tistih, ki niso tako vestni; človek, bi lahko prišel do ključka, da bi se morali dogovoriti, da bodimo vsi dobro organizirani in marljivi ali pa si v imenu svojih samoupravnih pravic krajšamo čas in čakajmo, da bo ura dve.

Razpis

za oddajo stanovanj v novih stanovanjskih blokih Tovarne verig Lesce tipa A 3 in A 5 v Lescah, Finžgarjeva ulica.

Na osnovi sklepa delavskega sveta podjetja z dne 19. 9. 1974, odbor za kadrovska in socialna vprašanja v skladu z določili Pravilnika o dajanju stanovanj v uporabo po sklepu 31. 1. 1975

razpisuje:

oddajo stanovanj v zgoraj navedenih objektih, ki bodo predvidoma zgrajena do konca leta 1975.

Število, velikost in vrsta stanovanj v blokih tipa A 3 in A 5

I.

v pritličju:

2 enosobni stanovanji	po 34,60 m ² površine
4 dvosobna stanovanja	po 50,60 m ² površine
2 dvosobni stanovanji	po 51 m ² površine

v I., II. in III. nadstropju:

12 dvosobnih stanovanj	po 50,60 m ² površine
12 dvosobnih stanovanj	po 51 m ² površine
Skupno 32 stanovanj s površino 1.583 m ² .	

II.

Cena stanovanj:

Skupni stroški gradnje stanovanj po najnižji ponudbi izvajalca (SGP Gorenje, Radovljica) vključno z zunanjo ureditvijo bodo znašali za oba bloka 9.121.292 din oz. cena za 1 m² koristne stanovanjske površine 5.726 din/m².

Cena za posamezno vrsto stanovanja bo torej znašala:

— za enosobno stanovanje	34,60 m ²	198.140 din
— za dvosobno stanovanje	50,60 m ²	289.766 din
— za dvosobno stanovanje	51 m ²	292.056 din

III.

Znesek lastne udeležbe za posamezno vrsto stanovanj

Po 25. členu Pravilnika o oddajanju stanovanj v uporabo z razpisom plača kandidat za stanovanja prispevek v višini 10% od predračunske vrednosti stanovanja, ki se mu dodeli.

— za enosobno stanovanje	34,60 m ²	19.814 din
— za dvosobno stanovanje	50,60 m ²	28.977 din
— za dvosobno stanovanje	51 m ²	29.206 din

Prispevek je možno plačati v obrokih vendar v celoti najkasneje do 1. maja 1975.

Uporabnik pa bo dotlej, dokler ne bo poračunan njegov prispevek, ki ga je vplačal za stanovanje plačeval stanarino v zmanjšanem znesku za toliko del, kolikor v znesku stanarine odpade na amortizacijo, kar je približno 40—50% skupnega zneska stanarine.

Kdor do roka ne bo vplačal celotnega prispevka, mu ne bo izdana odločba za vselitev v stanovanje, ki mu je bilo namenjeno.

IV.

Rok in način vlaganja prijav za sodelovanje v natečaju

Rok za sprejemanje prijav po tem razpisu je 15 dni od dneva objave tega razpisa v časopisu. Vsak udeleženec razpisa mora v prijavi navesti tele podatke:

1. delovno mesto, na katerem dela
2. skupno delovno dobo v TVL
3. sedanje stanovanjske razmere
4. število družinskih članov, s katerimi živi v skupnem gospodinjstvu
5. udeležba v NOV (če jo ima priznано v delovni knjižici)
6. zdravstveno stanje (invalidnost)
7. izjava, kakšno stanovanje želi eno ali dvosobno stanovanje,
8. izjava, da sprejema vse pogoje in obveznosti iz tega razpisa.

Stanovanja po tem razpisu se bodo dodeljevala po vrstnem redu, ki ga določi pristojni odbor glede na število točk zbranih na osnovi kriterijev po pravilniku o oddajanju stanovanj.

Prijave se sprejemajo do poteka razpisanega roka v tajništvu splošnega sektorja.

Slovenske železarnе včeraj, danes in jutri

Gener. dir. ZPSŽ
Gregor Klančnik

Slovenske železarnе niso proizvodna organizacija, ki bi se lahko hvalila z veliko proizvodno ekspanzijo, pohvalijo pa se lahko z velikim deležem pri obnavljanju domovine, po osvoboditvi. Od leta 1945 so železarnе Jesenice, Ravne in Štore dale okrog 12 milijonov ton jekla za gradbene objekte, transportna sredstva, stroje in naprave. Imajo pa tudi svojo prihodnost.

Slovensko železarstvo ima veliko tradicijo. Začetki prebujanja izdelave jekla segajo v 16. stoletje, sledovi taljenja železa pa še znatno bolj nazaj v čase, ko so po teh krajih gospodarili predslavski narodi. Po propasti Austro-Ogrske je v sklopu Jugoslavije slovensko železarstvo dobilo poseben pomen. Pred drugo svetovno vojno leta 1939 je letna proizvodnja narasla na okrog 140.000 ton surovega jekla. Te zmogljivosti so tvorile za proizvodnjo jekla, potrebnega za obnovo, industrializacijo in elektrifikacijo po osvoboditvi.

Z izpopolnjevanjem proizvodnih naprav in postopnem investiranju v nove agregate je proizvodnja jekla stalno rastla in bo v letošnjem letu prvič presegla 3/4 milijona ton, kar je za 5,5-krat več kot pred vojno.

Kljub taki rasti pa delež Slovenije v proizvodnji jekla SFRJ stalno pada. Medtem ko so leta 1939 slovenske železarnе dale 2/3 jugoslovanske proizvodnje jekla, sedaj prispevajo samo še eno četrtino.

Integracijska celota

V svoji dolgi zgodovini je slovensko železarstvo šlo prek mnogih vzponov in kriz. Tako je v šestdesetih letih 19. stoletja malo obrtniških delavnic preživelo ekonomski potres, obdržali ter skoncentrirali so se le najmočnejši in na Gorenjskem je nastal industrijski obrat, predhodnik današnje železarnе Jesenice. Podobno je bilo tudi na Koroškem in Štajerskem.

Naključje je hotelo, da je sto let za tem slovensko železarstvo zopet padlo v nepotrebno krizo, ki je terjala združitve gospodarske moči.

Leta 1969 so se združile tri železarnе: Jesenice, Ravne in Štore v enotno Združeno podjetje se je začel.kpz
jetje slovenske železarnе. S tem se je začel pisati nov list v zgodovini obstoja in razvoja slovenskega železarstva.

Pred združitvijo so premalo zaščitene v borbi z inozemsko konkurenco v pogojih maksimalnih cen vse tri železarnе Jesenice, Ravne in Štore padle v poslovne izgube. Združeni so železarji lažje prestali krizno obdobje in ob razrešitvi sistemskih pogojev vrnil rast proizvodnje, akumulativnosti, produktivnosti, likvidnosti, solventnosti in kreditne sposobnosti. Od leta 1969 do leta 1973 je ob drobnih investicijskih posegih zrastle pro-

izvodnja surovega jekla na 695.500 ton ali za 21 %, proizvodnja gotovega blaga na 643.000 ton ali za 27 %, celotni dohodek na 3.430 milijonov ali za 92 %, osebni dohodek na 515 milijonov din ali za 119 %, bruto akumulacija pa na 386 milijonov din ali za 210 %.

Iz teh podatkov se vidi, da je ob rasti fizičnega obsega proizvodnje in produktivnosti dela, ki se je v blagovni proizvodnji dvignila na 52 ton na zaposlenega ali za 19 %, najbolj porasla ekonomska moč. Rast celotnega dohodka, osebnih dohodkov in bruto akumulacije, to je seštevka amortizacije in ostanka dohodka, je učinek in specializacije proizvodnje, odpravljanje nerentabilne proizvodnje, boljšega koriščenja kapacitet, optimalnejšega financiranja proizvodnje, boljšega oskrbovanja, plemenitenja proizvodnega programa in regulacije cen jekla.

Po prvi štiriletni politiki usmerjanja proizvodnje in poslovanja so Slovenske železarnе izšle ekonomsko močnejše in sposobne za vstop v novo obdobje razvoja proizvodnih naprav in tehnološkega postopka.

Nova stopnja združevanja

Na podlagi pridobljenih izkušenj in ugleda se je v petem letu obstoja integracijska tvorba slovenskega železarstva razširila. Dne 27. novembra 1973 je bil podpisan samoupravni sporazum o združevanju organizacij združene dela v Slovenske železarnе, s katerim so se železarnam Jesenice, Ravne in Štore pridružili še predelovalci žice: Veriga Lesce, Plamen Kropa, Tovil Ljubljana, Žična Celje ter Metalurški inštitut. S to integracijo so se proizvajalci jekla neposredno združili s predelovalci, nastala je ena proizvodna linija vertikalne povezanosti primarne s sekundarno proizvodno dejavnostjo.

Tudi širše združevanje dela in sredstev v Slovenske železarnе se je uspešno uveljavilo. V primerjavi z letom 1973 je bilo leta 1974 doseženega:

— surovega železa	207.000 ton	ali 9 % več
— surovega jekla	760.000 ton	ali 9 % več
— blagovne proizvodnje	660.000 ton	ali 3 % več
— realizacije	49.60 milijon. din	ali 49 % več
— izvoza	41,6 milijon. \$	ali 32,5 % več.

Kot logični učinek boljšega koriščenja proizvodnih zmogljivosti je rastla tudi ekonomska moč cele sestavljene organizacije in posameznih organizacij združene dela. Periodični obračun 9-mesečnega poslovanja kaže, da so osebni dohodki bruto narasli na 561 milijonov din ali za 25 %, bruto akumulacija na 530 milijonov din ali za 53 %. Res je, da ta bruto akumulacija predstavlja le slabih 14 % celotnega dohodka, za dejavnost proizvodnje in primerne pre-

delave jekla pa je vendar zadovoljiva. Železarji se upravičeno bojijo nadaljevanja inflacije stroškov, saj ta neposredno vpliva na njihov dohodek in znižuje sredstva za razširjeno reprodukcijo.

Poraba prerašča proizvodnjo

Jeklo je pogoj industrijske in splošne družbene reprodukcije. V tem je razlog, da proizvodnja tega osnovnega reprodukcijskega materiala stalno raste. Jeklo pogojuje razvoj gospodarstva, obrambne sposobnosti in politične samostojnosti. V tem je razlog, da se železarstvo tako v kapitalističnem kot socialističnem svetu izredno hitro razvija in da se tudi države v razvoju pojavljajo kot samostojni izdelovalci jekla. Že leta 1973 je svetovna proizvodnja, brez LR Kitajske, dosegla skoraj 700 milijonov ton jekla, kar je v primerjavi z letom 1950 tri in polkrat več. Modernizacija in širjenje proizvodnih zmogljivosti črne metalurgije pa gre dalje. Prognozirajo, da bo že leta 1985 svetovna proizvodnja jekla presegla milijardo ton.

SFR Jugoslavija po proizvodnji jekla zaostaja. Z deležem 0,37 % v svetovni proizvodnji in z okrog 140 kg jekla na prebivalca se vključuje med nerazvite države.

SR Slovenija pa spada po proizvodnji in predvsem po porabi jekla med razvite dežele. V letu 1974 bo proizvodnja znašala 435 kg, poraba pa okrog 480 kg na prebivalca. Kljub zlasti za jugoslovanske razmere relativno visoki proizvodnji jekla ta po količini ne ustreza republiškim potrebam, še večje odstopanje pa nastopa, ko se upošteva asortiman jekla. Obdelava podatkov kaže, da v Sloveniji SŽ krijejo le okrog 49 % potreb. To pomeni, da morajo porabniki te razvite republike preko polovice svojih potreb kriti z uvozom in nabavami iz drugih republik, slovenske železarnе pa okrog 45 % svojih izdekov prodati izven Slovenije. Vzrok takemu stanju je predvsem specializacija proizvodnje in ori-

ler-Bleckman okrog 3/4 svojih izdelkov izvažata. Tudi slovenske železarnе čaka podobna usoda. Le prilagojevanje programov kovinsko predelovalnega kompleksa plemenitenju programa proizvodnje jekla lahko zmanjša delež prodaje SŽ na inozemskih tržiščih. Izogibanje zahtevnih zunanjih porabnikov jekla je torej možno le z razvojem notranje porabe. Povečanje porabe žlahtnih jekel doma pa sočasno zahteva širjenje kroga tržišča za tovrstne izdelke ali povečevanje izvoza finalnih visokovrednih izdelkov. V ta namen smo pred ustanovitvijo poslovne skupnosti za izdelavo in predelavo jekla.

Ustanovitev poslovne skupnosti za jeklo, v kateri bodo slovenske železarnе kot proizvajalec, in proizvodne grupacije bele tehnike in elektro industrije Iskra-Gorenje, strojegradnje Združena podjetja strojegradnje, transportnih vozil TAM in poljedelske opreme Združeno podjetje za kmetijsko mehanizacijo kot porabniki in predelovalci jekla, ima nalogo speljave težavnega procesa skladnega razvoja proizvodnje in porabe jekla.

Poslovna skupnost za jeklo SR Slovenije bo:

- upravljala prenešana sredstva SR Slovenije za investicije, namenjene za črno metalurgijo
- skrbela za uspešno in usklajeno povečevanje proizvodnje jekla v SR Sloveniji
- usmerjala strukturalno prilagojevanje in plemenitenje izdelave ter predelave jekla
- skrbela za enotnejši ter ubranejši nastop v celotnem blagovnem in denarnem prometu.

K milijonu ton jekla

Pri pogledu v prihodnost je težko trditi, da že razpolagamo z realnim in gospodarsko utemeljenim konceptom razvoja črne metalurgije SFRJ. Z gotovostjo lahko računamo, da bo poraba jekla leta 1985 znašala okrog 7,5 do 8 milijonov ton, kar pomeni podvojitvev potrošnje v letu 1974.

V teh dimenzijah se bo moral nahajati tudi razvoj jugoslovanske črne metalurgije, ki za leto 1975 načrtuje 3 milijone ton surovega jekla. Ob upoštevanju izvoza in uvoza moramo do leta 1985 domačo proizvodnjo jekla povečati na 6,75 do 7,25 milijonov ton. V tem okviru se nahaja tudi okrog 1,1 milijon ton načrtovane proizvodnje jekla Slovenskih železarn.

Ob tem, da količina in struktura predvidene proizvodnje jekla SR Slovenije nista sporni, pa je odprto še vrsto tehnoloških in razvojnih problemov. Ve se, da bo za lastno proizvodnjo surovega jekla prevladovala elektro metalurgija, v odvisnosti od svetov-

nega razvoja tehnologije direktne redukcije bogatih železnih rud pa je odvisna usoda slovenske proizvodnje grodlja. Šele ko bo direktna redukcija rud ali proizvodnja metaliziranih palet dosegla konkurenčno raven proizvodnje tekočega vložka iz plavžev, bo možna odločitev za tehnološki postopek povečane proizvodnje jekla slovenskih železarn. Pri tem bo pomembna tudi zahteva o čiščenju voda in ozračja. Eno je pa že jasno, da bodo slovenske železarnе poleg proizvodnje kvalitetnih in žlahtnih jekel iz lastne proizvodnje morale dobiti tudi okrog četrta milijona ton polizdelkov iz železarn z optimalnim klasičnim postopkom in primerno lokacijo izven Slovenije.

Objektivno lahko pričakujemo, da bodo slovenske železarnе leta 1985 pokrivala okrog 70 % potreb SR Slovenije in da bodo z blagovno menjavo in samoupravno povezavo s trgovino prevzele kompleksno oskrbovanje slovenske porabe z jeklom. Samoupravni sporazum, sklenjen z Metalko, že vsebuje te težnje.

Razvoj in prihodnost slovenskega železarstva sta torej odvisna:

- od tesne vertikalne povezanosti in ubranega dela proizvodnje ter predelave jekla
- od napredovanja svetovnega tehnološkega procesa proizvodnje surovega jekla in
- od tesne povezanosti s celotno jugoslovansko črno metalurgijo.

Tudi bilateralna in multinacionalna povezanost zlasti z državami SEV in deželami v razvoju bo odigrala svojo vlogo, zato z zaupanjem gledamo na prihodnost slovenskega železarstva. Kondicija in sposobni kadri so zagotovili, da bo v naslednjem desetletnem obdobju preskočena ovira milijon ton surovega jekla slovenskih železarn.

Leta 1975 vse za izvoz

Tudi leto 1975 bo na tej poti pomeben mejnik. Organizacije združene dela SŽ so se že odločile za osredno akcijo naše sestavljene organizacije, da bomo naslednje leto, ki je zadnje leto tekočega petletnega razvojnega obdobja, dosegli in presegli 800.000 ton surovega jekla. To bo zahtevna naloga, dosegljiva le s tekočim oskrbovanjem s surovina in energijo, zato bo temu problemu potrebno posvečati največjo pažnjo. V petletnem načrtu za leta 1971 do 1975 so vse jugoslovanske železarnе predvidele za zadnje leto 4,8 milijonov ton surovega je-

kla, sedaj pa ga za naslednje leto predvidevajo le dobre 3 milijone ton. Ponosni bomo, če bodo slovenske železarne dosegle svoj delež petletnega načrta.

Predvidena količina surovega jekla pa je le en del naše zahtevne naloge za leto 1975. Pridružuje se ji povečanje primarne in sekundarne predelave. Načrt predvideva, da bomo izdelali 722.500 ton blagovne proizvodnje ali 4,3% več kot preteklo leto 1974. Resno pa se bomo morali vključiti v splošno akcijo za izboljšanje trgovinske bilance, znižanje inflacije in v stabilizacijo jugoslovanskega in slovenskega gospodarstva.

Z rezultati dela leta 1974 pri nas ne moremo biti zadovoljni. Velik zunanjetrgovinski deficit in primanjkljaj v plačilni bilanci, ki presega milijard dolarjev, nas opozarja, da nismo vodili zdrave politike in da se med letom nismo hoteli odreči tistemu, kar nam po produktivnosti in lastni ustvarjalnosti ne pripada.

SR Slovenija je v zunanjetrgovinskem primanjkljaju prispevala občutni delež, preko 12 milijard dinarjev ali dvakrat več kot leta 1973. Kljub dejstvu, da je izvoz Slovenije po vrednosti porastel za 30%, ga uvozna postavka ne samo po obsegu, temveč

tudi po rasti prekoračuje in znaša 57%. aZnimiv je tudi podatek, da je SR Slovenija izvoz realno povečala le za 1%, uvoz pa za 6%.

Tudi Slovenske železarne so devizno deficitarna dejavnost. Leta 1974 smo izvoz sicer povečali na 41,6 milijonov dolarjev, kar pa še daleč ne pomeni, da se sami devizno pokrivamo. Smo izdelovalci reprodukcijskega materiala, zato je devizni primanjkljaj sicer normalen pojav; to pa nas ne bo odvezovalo zlasti naslednje leto, ko bo po resoluciji o družbeno ekonomskem položaju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 izvoz moral porasti za 10%,

uvoz pa le za 6%.

Leto 1975 bo leto težke preizkušnje, v katerem moramo dokazati odpornost in učinkovitost naše samoupravne družbe. Preusmeriti bo treba generatorje iz razvijanja pretirane porabe in umetno vzpodbujanega popraševanja na tokove v izvoz. Vsa politika cen in financiranja proizvodnje bo morala biti posvečena tej prelomni nalogi. Z njo se bo ekonomiziral proizvodni proces, umiril domače popraševanje, blažila rast cen na domačem tržišču in izboljšala stabilnost gospodarstva.

Slovenske železarne bodo poleg lastne realizacije izvoza v resoluciji ekonomskega raz-

voja leta 1975 morale biti prisotne predvsem s promptnim izvrševanjem pogodbenih obveznosti, da ne bodo ovira ampak vzvod tisti predelovalni industriji, ki bo devize ustvarjala zase in za uvoz rude, starega železa, legur in drugih, za proizvodnjo jekla potrebnih surovin in opreme.

Uspehi, ki so jih Slovenske železarne dosegle na področju poglobljanja samoupravljanja, vertikalnega povezovanja v proizvodnji in blagovnem prometu, v izvozu in rasti proizvodnje, so zagotovilo, da bomo zvesti svoji tradiciji pospeševalno delovali tudi v letu 1975.

Stroški za GLASILO in INFORMATOR v letu 1974

Niko Bulut

Ob pričetku leta 1974 smo opustili primitiven način izdelave glasila (ciklostilno razmnoževanje doma) in začeli izdajati glasilo v obliki časnika. Zbiranje člankov, fotografij, priprava za tisk in urejanje glasila je s tem postalo zahtevnejše in seveda tudi dražje. Da ne bi stroške občutno povečali, smo se odločili za dvomesečno izhajanje glasila. Glasilo nam tiska Tiskarna Ljubljana v Ljubljani.

Stroški za glasilo in informator v letu 1974 so naslednji:

1. Glasilo »VERIGA«	
Papir, klišeji, tiskanje	79.762 din
Honorarji in nagrade za križanke	24.974 din
Skupaj	104.736 din

V letu 1974 smo izdali šest števil v obsegu 10—16 strani s poprečno naklado 1.300 izvodov. **Posamezni izvod stane 13,23 din.**

2. Informator	
Matrice, papir, barva, sponke	13.521 din

V letu 1974 smo izdali 47 števil Informatorja v obsegu 1—12 strani, s poprečno naklado 800 izvodov. Informator tiskamo doma. **Posamezni izvod nas stane 0,34 din.**

V letu 1974 smo za Informator natiskali 150.400 strani informacij ali okoli 137 strani na vsakega zaposlenega.

Skupni stroški za informacijo 118.257 din.

Naše glasilo pošiljamo vsem upokojemcem, ki to žele, vojakom na odsluženju vojaškega roka, če nam pošljejo naslov ter nekaterim podjetjem, političnim organizacijam in ustanovam — brezplačno. Skupno pošiljamo po pošti izven podjetja okoli 260 izvodov. Informator pa ne pošiljamo nikomur izven podjetja.

Iz navedenih podatkov je razvidno, da je naše glasilo razmeroma drago, stroški pa bi se še podvojili, če bi ga izdajali mesečno. Informator, ki je pri nas osnovno sredstvo za obveščanje, je zelo poceni, lahko ga pa izdelamo v

nekaj urah in takoj posredujemo ljudem.

Člani naše delovne skupnosti večkrat postavljajo vprašanje, zakaj naše glasilo ne izhaja mesečno kot v nekaterih drugih podjetjih. V imenu uredniškega odbora sem dolžan dati pojasnilo.

Za zbiranje člankov in drugega materiala, korekturo, pisanje čistopisa in urejanje glasila je v najboljšem primeru potrebno najmanj 10 dni časa. Ko je ves material pripravljen za tisk in oddan v tiskarno, je potrebno še na-

daljnjih 10 dni. Torej potrebujemo približno 20 dni od trenutka, ko je članek ali informacija napisana, do trenutka, ko ga naši ljudje dobe v roke.

Spričo tega in dokler imamo takšne pogoje, je iluzorno govoriti o dobrem in pravočasnem obveščanju ljudi preko našega časopisa, pa čeprav bi ta izhajal mesečno ali celo 14-dnevno. Če bi glasilo hoteli izdajati mesečno, bi istočasno morali razmišljati o zaposlitvi poklicnega novinarja, kar za naše razmere prav gotovo ne bi bilo gospodarno in opravičljivo. Vprašanje pa je, če bi bilo tudi v tem primeru in ob sedanjih pogojih obveščanje boljše.

Tudi v drugih podjetjih, kjer glasilo izhaja mesečno in pod podobnimi pogoji, ne moremo govoriti o dobrem informiranju. Izjema je Železarna Jesenice, kjer glasilo »Železar« izhaja tedensko in kjer imajo možnost glasila natiskati v dveh dneh. Tako je glasilo zares dobro sredstvo za obveščanje ljudi. Železar ima veliko naklado in je za tiskarno bolj interesanten kot naše glasilo.

Da bi bilo obveščanje ljudi pravočasno in dobro, smo se

pri nas odločili za izdajo Informatorja. Že podatek, da smo izdali 47 števil v preteklem letu in 137 strani pisanih informacij na vsakega zaposlenega, zgovorno priča, da je bilo posredovanih informacij dovolj. Kar je še najbolj važno, so informacije prek Informatorja mnogo cenejše in hitreje.

Seveda bi se potemtakem lahko postavilo vprašanje, če-

Sedmi kongres ZSJ je za nami

Varn. ing. Vitomir Rems

Na Sedmem kongresu sindikatov v Beogradu je bilo po oceni prisotnih 1.485 delegatov iz raznih krajev Jugoslavije. Razen teh so se Kongresa udeležili še številni domači in tuji gostje. Na Kongres je bilo vabljenih 126 nacionalnih regionalnih in mednarodnih sindikalnih organizacij ter predstavniki Mednarodne organizacije dela »MOR«.

Obširni uvodni referat o boju in delu sindikata za krepitev delavskega razreda pri nadaljnjem razvijanju samoupravnih socialističnih odnosov, je imel Mika Špiljak, predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije. Svečan trenutek na Kongresu je bil, ko je predsednik ZSJ tov. Mika Špiljak proglasil tov. Tita za častnega predsednika Zveze sindikatov Jugoslavije. V svojem govoru je predsednik Tito poudaril, da se mora sindikat boriti predvsem proti ogrožanju pravic delavcev in da moramo predvsem pospešiti delo pri izgradnji novih gospodarskih tokov.

Po svojem dnevnem redu je delo Kongresa potekalo v naslednjih komisijah: komisiji za vprašanja družbeno ekonomskega razvoja in sistema dohodka, komisiji za življenjske in delovne pogoje, komisiji za izobraževanje in kulturno življenje, komisiji za politična vprašanja, komisiji za mednarodne odnose in sodelovanje.

Kot delegat 7. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije sem delal v Komisiji za življenj-

ske in delovne pogoje, v pravi pa sem sodeloval na naslednjem področju z referatom: »Naloge sindikata, katerih izpolnitev bi omogočila, da bi varstvo pri delu postalo uspešnejše«.

Na kratko naj se dotaknem nekaj mojih misli, ki sem jih posredoval na Kongresu v Beogradu.

V praksi se je pokazalo, da so sindikati varstvo pri delu večkrat obravnavali in odkrili najrazličnejše slabosti, ki so posledica počasnega uveljavljanja varstva pri delu v OZD in TOZD. Delo sindikatov pri obravnavanju varstva pri delu je bilo v preteklosti usmerjeno predvsem na dve področji:

— zaradi slabih delovnih pogojev, ki vladajo v OZD, doseči čim ustreznejše zdravstveno, pokojninsko in invalidsko varstvo,

— obravnavati varstvo pri delu zaradi prizadevanja za doseglo dostojnega življenjskega standarda delavcev.

To ozko gledanje danes ocenjujemo kot pomanjkljivost in si večkrat zastavljamo vprašanje, kako bi na tem področju dosegli večjo smiselnost in celovitost. Sindikat daje premajhno podporo ali celo pozablja na prizadevanja za nenehni dvig stopnje varnosti pri delu.

Na koncu pa še tole:

Sedmi kongres Zveze sindikatov Jugoslavije je bil zelo pomemben za vse delovne ljudi naše domovine in je vzbudil tudi veliko zanimanje v tujini. Na Kongresu je bilo zbranih 250 novinarjev, predstavnikov radia in televizije, da bi bila javnost čim natančneje obveščena o delu in sklepih tako pomembnega zbora delavskega razreda Jugoslavije.

OBVESTILO

Nasha delovna organizacija ima z odborom godbe na pihala pri KPD Svoboda Lesce sklenjeno posebno pogodbo, da sodeluje pri pogrebih umrlih članov kolektiva kakor tudi upokojevce Tovarne verig Lesce, razen če svoji pokojnika udeležbo godbenikov odklonijo.

Da ne bi v bodoče prihajalo do nesoglasij med vodstvom godbe in svoji glede organizacije pogrebov, priporočamo vsem svojcem umrlih aktivnih članov kolektiva oz. upokojevcev TVL, da se takoj ob sporočilu smrti izjavijo, če želijo pri pogrebu tudi godbo ali ne.

Iz splošnega sektorja

Poškodbe pri delu

V mesecu decembru se je pripetilo 9 nesreč pri delu. Poškodovali so se:

SUJEVIČ MARJAN, delavec v OTV, si je pri nalaganju 500 kg težkega kolobarja žice poškodoval sredinec desne roke.

ČIRIČ JAKOVU, delavcu iz OTV, je 500 kg težak kolobar žice padel na nogo in mu jo zlomil.

BORŠIČ IVAN, delavec v verigarni, si je opeknel nart leve noge.

SIMIČ RANKO, delavec v verigarni, je padel in si pri tem poškodoval levo roko.

SMOLE JOŽU, delavcu v orodjarni, je tekočina karbo-

fluida brizgnila v oči in obraz.

LAHARNAR ANTON, delavec v OTK, si je poškodoval palec leve roke.

SAMAC PERSA, delavka v verigarni, se je urezala v palec desne roke.

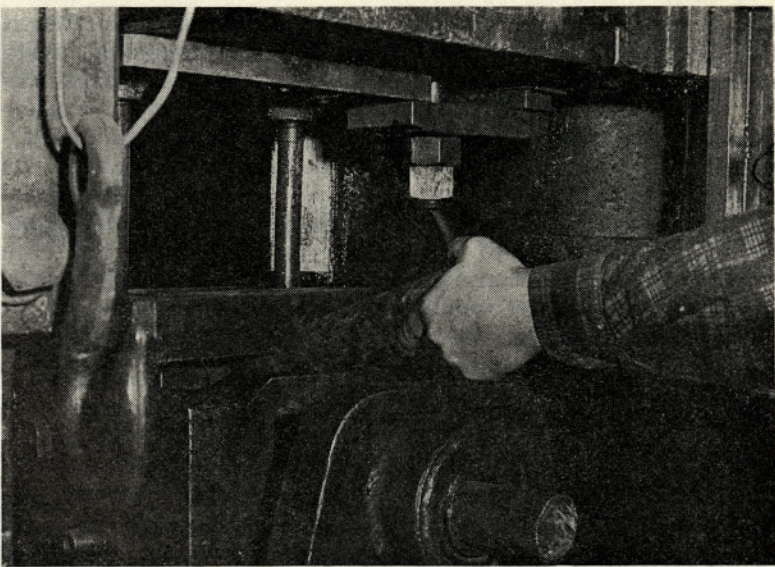
ŠABIČ FERID, delavec v kovačnici, je pri privijanju vijakov dobil kilo.

TURK JOŽE, delavec v vijakarni, si je pri stroju poškodoval kazalec desne roke.

Težjih primerov nesreč je vedno več. V enem letu so se dvignile za 100 %. V zadnjem mesecu sta se pripetili kar dve težji nesreči pri delu. To nam daje še bolj misliti, kako odpraviti napake in zagotoviti

varnejšo delo delavcem. Vedno znova ugotavljamo, da smo na enem področju bolj uspešni kot na drugem. S stališča varstva pri delu lahko trdimo, da se še vedno ponesreči preveč delavcev. Eden od vzrokov nesreč je ta, da delavci ne odklanjajo nevarnega dela.

V žicovleku sta se zaradi neprimerne velikosti in teže kolobarjev žice resneje ponesrečila dva delavca. Ko se je ponesrečil prvi delavec, je služba varstva pri delu opozorila vodstvo obrata, da se morajo takoj pričeti izvajati vsi možni varstveni ukrepi, da se organizira transport z viličarjem. Vendar smo raje počakali, da se je ponesrečil še en

Majhna neprevidnost — velike posledice

delavec, kot da bi kaj ukrenili.

Taki smo pač ljudje, saj nam je v naši samoupravni

družbi tako ali drugače vedno prizanešeno.

Iz SVD

Preveč nesreč pri delu

Varn. ing. Vitomir Rems

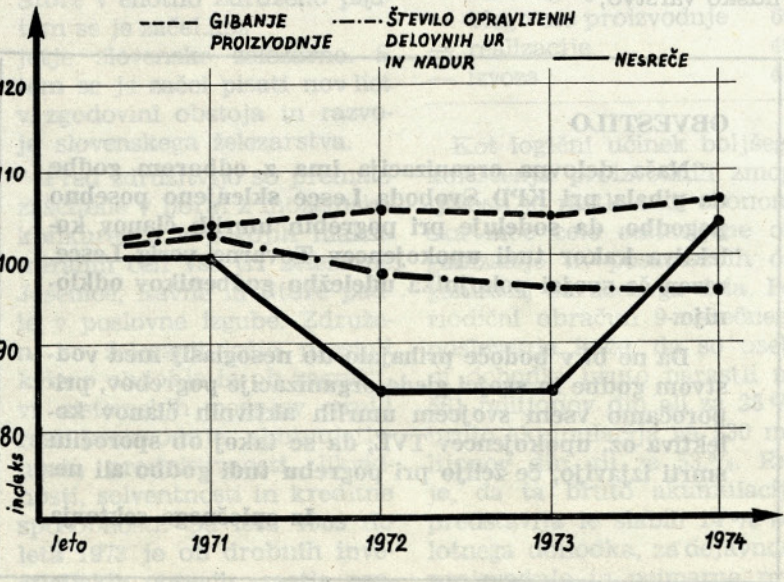
Kazalca pogostosti in resnosti nesreč pri delu kakor tudi ostale podatke o gibanju nesreč pri delu uporabljamo že vrsto let pri sestavljanju letnih poročil o varstvu pri delu. S tem skušamo prikazati širokemu krogu delavcev, kakšno stanje in stopnjo varnosti imamo v OZD. Ocenjevanje in obravnavanje stanja varstva pri delu v letnih poročilih je potrebno in koristno, ker le na ta način lahko pričakujemo boljšo organizacijo dela na tem področju. Javnost hoče vedeti, kakšni so dejanski uspehi na področju varstva pri delu. Podatke, katere zbiramo že vrsto let, pa smo spravili v določeni vrstni red ter napravili medsebojno primerjavo.

GIBANJE NESREČ PRI DELU

	Število nesreč		Izgubljeni dnevi	
	1973	1974	1973	1974
Nesreče pri delu	87	106	1.426	1.447
Nesreče na poti	3	4	28	90
Skupaj	90	100	1.454	1.537

ŠTEVILO NESREČ PO SEKTORJIH

	1973	1974
OTK	—	2
Splošni sektor	—	1
Komercialni sektor	5	—
Orodjarna	7	6
Vijakarna	9	15
Verigarna	21	26
Kovačnica	16	23
OTV	13	17
Vzdrževanje	19	15
Skupaj:	90	110

VZROKI ZA NESREČE PRI DELU SO NASLEDNJI

	Število nesreč	
	1973	1974
1. Nesmotern nezanesljiv način dela	47	49
2. Kršitev predpisov o varstvu pri delu, nediscipliniranost, naglica pri delu	13	19
3. Slaba organizacija pri delu	7	12
4. Pomanjkanje delovnih izkušenj	1	2
5. Ostali vzroki	13	9
Osebn faktor skupaj	81	91
Faktor okolice	9	12
Ostalo neopredeljeno nevarno delo	—	7
Skupaj	90	110

Poprečno število izgubljenih dni na eno nesrečo — 16,1 v letu 1973, 13,9 dni v letu 1974.

V dosedanji praksi pa zbiramo še vrsto drugih podatkov, s katerimi skušamo prikazati učinkovitost varnostnih ukrepov. Zato smo se odločili prikazati, kakšna je dejanska povezanost med nesrečami pri delu s proizvodnjo in številom opravljenih delovnih ur in nadur. S statistično metodo ugotavljamo, da se nesreče pri delu ne dogajajo slučajno. Na osnovi izračunanih vrednosti in narisane diagrama pa smo dobili naslednje ugotovitve:

Povezanosti med nesrečami, opravljenimi delovnimi urami in nadurami nismo ugotovili, To si lahko razlagamo, s tem da delo v nadurah opravljajo verzirani delavci. Vemo pa, da se število nesreč pri delu zmanjšuje, če je delovna praksa oziroma verziranost višja. Drugačen pa je izračunani in dobljeni podatek povezanosti med količinsko proizvodnjo in številom nesreč. Pearsonov koeficient povezanosti kaže rahlo zvezo med produktivnostjo, količinsko proizvodnjo in številom nasreč.

Dobljeni podatek nam pove, da je v naši OZD 7,2 % vzrokov nesreč pri delu pogojenih s produktivnostjo oziroma večjo proizvodnjo. Če pogledamo diagram, bomo ugotovili, da je dinamika proizvodnje v vseh letih bolj enakomerna, kakor pa število nesreč pri delu. Proizvodnja v letih 1973 in 1974 je počasi naraščala, število nesreč pri delu pa se je strmo dvignilo. To pa se dogaja predvsem zato, ker je večji blagovni proizvodni promet, običajno poteka delo z večjo naglico. V delavnicah imajo zadostno število naročil, kupci neprestano urgirajo za neizdobavljene izdelke, vodje obratov pa iščejo rešitve, ki so pa za varstvo pri delu nesprijemljive. Pri taki proizvodnji pa večkrat delavci pozabljajo na svojo osebno varnost.

Problematika otroškega varstva

Varn. ing. Vitomir Rems

Sindikalna organizacija je izvedla med našimi delavci anketo, s katero je skušala ugotoviti, kakšno je varstvo otrok delavcev TVL. Od 470 anketnih listov, jih je bilo vrnjenih 208 ali 44 %. Število vrnjenih anketnih listov je še vedno takšno, da omogoča dokaj natančno oceno te problematike.

Iz podatkov iz anketnih listov je razvidno, da je 23 % otrok naših delavcev, ki so stari od 3—7 let, v vrtcu. Nadalje je iz ankete razvidno, da bi nujno potrebovali otroške jasli, saj je približno 30 % otrok naših delavcev starih manj kot 3 leta in za vrtec še niso dovolj stari. Ker je 90 % družin z 1 ali 2 otroki, smo ugotovili, da je organizirano otroško varstvo še toliko bolj pomembno, saj sta v takšnih družinah zaposlena oba starša. Ker ima približno 41 % staršev zaposlenih v TVL varstvo urejeno tako, da starša menjata dnino, jev prašanje, če takšen odstotek že ne moti proizvodnje, na vsak način pa prispeva k odtujevanju v družini, saj se starša ves teden ne srečata. Naši delavci menijo, da bi moral prispevek za vrtec rasti z osebnim dohodkom, nekateri pa se zavzemajo za brezplačno varstvo. Ker zaposleni starši v našem podjetju pokrivajo KS Lesce s 50 %, Žirovnico z 11 %, Radovljico s 14 %, Bled z 8 %, Gorje, Begunje in Brezje pa s po 5—6 %, bi bilo otroško varstvo za otroke naših delavcev v precejšnji meri urejeno z realizacijo programa, ki se predvideva v občini Radovljica, če bodo kapacitete seveda dovolj velike.

Delo sindikata

Franc Vovk

14. 1. 1975 se je sestel sekretariat Konference OOS in sprejel zaključni račun Konference. Kot je znano, konferenca posluje samo s sredstvi, ki jih dobi v obliki dotacij od podjetja, sindikalna članarina pa po odvajanju višjim sindikalnim forumom ostane osnovnim organizacijam. Pa pogledjmo, kakšni so bili dohodki in izdatki Konference v lanskem letu:

Dohodki:	din
— Dohodek od članarine za 3 mesece (pred reorganizacijo)	6.787,40
— Dotacija za 8. marec	45.000,00
— Redna dotacija podjetja	55.675,00
— Dotacija za tovariško srečanje	65.000,00
— Dotacija za dodatni regres članom kolektiva	18.240,00
— Dotacija za nabavo ozimnice soc. šibkejšim članom	20.000,00
— Okrepčevalnica za odkup hrane in delikatesnih artiklov, ki so ostali na tovariškem srečanju	11.996,55
— Saldo iz leta 1973	29.835,40
Skupaj	252.821,25

Izdatki:	din
— Izdatki do reorganizacije	59.114,00
— Seje, posvetovanja	1.168,40
— Dotacije OOS, solidarnostne pomoči	24.981,20
— Šport in rekreacija	9.658,55
— Prispevek Svetu Slovenskih železarn	2.200,00
— Stroški praznovanj	2.782,00
— Tovariško srečanje (22. 6. 1974 v Ribnem)	62.839,35
— Dodatni regres	18.240,00
— Za ozimnico	9.900,00
— Šoli Lesce in DPM Žirovnica za organizacijo novoletnih prireditev za otroke	5.000,00
— Poštšina	69,55
— Stroški denarnega prometa SDK	197,80
— Časopisi, brošure	784,00
— Nepredvideni izdatki	3.374,90
Skupaj	200.309,75

Saldo blagajne je bil torej na dan 31. 12. 1974 — 52.511,50 dinarjev.

Ravno tako so bili izdelani zaključni računi vseh šestih OOS. Teh ne bi podrobneje navajali, razen mogoče stanje blagajn posameznih OOS na dan 31. 12. 1974, ki je bilo takole:

OOS Kovačnica	6.220,90 din
OOS Verigarna	8.363,30 din
OOS Vijakarna	7.369,50 din
OOS OTV	9.145,50 din
OOS Tehnični sektor	12.939,70 din
OOS Strokovne službe	15.551,10 din

Dodajmo še, da je znašala skupna pobrana članarina v letu 1974 (0,6 % neto OD): 193.069,90 din, od tega smo odvedli ObS ZP Radovljica 60 % ali 105.944,00 din, osnovnim organizacijam pa je ostalo 77.227,90 din.

Finančno poslovanje sindikalnih blagajn in Blagajne vzajemne pomoči je pregledal nadzorni odbor in o tem pregledu dal poročilo.

Iz gornjih podatkov je razvidno, da je sindikat razpolagal v preteklem letu s kar precejšnjimi sredstvi. Precejšen je tudi saldo blagajne Konference OOS. Vendar moramo pripomniti, da še nismo plačali nekaj storitev, za katere še čakamo računov, precej denarja pa bomo porabili za program, ki ga nameravamo izvesti v bližnji prihodnosti.

— Dogovarjamo se z upravo drsališča na Bledu, da bi za delavce TVL enkrat tedensko rezervirali umetno drsališče. TTKS Radovljica pa bo preskrbela trenerja za začetnike.

— Ustanavljamo pevski zbor Tovarne verig, za katerega upamo, da bo kmalu zaživel.

— Prvenstvo TVL v smučanju bomo letos organizirali v Krpinu v Begunjah, seveda če bodo to dovoljevale snežne razmere.

— Večje stroške predvidevamo tudi za organizacijo praznovanja 8. marca, Dneva žena.

— V Domu upokojencev v Radovljici smo rezervirali avtomatsko kegljišče enkrat tedensko za dve uri, kjer bodo lahko kegljali člani našega kolektiva.

Zato ob tej priložnosti obveščamo vse, ki jih zanima ta oblika rekreacije, da je kegljišče rezervirano za člane kolektiva TVL ob petkih od 18. do 20. ure. Omenimo naj, da ima rezervirani stezi za mladince TVL tudi naša mladinska organizacija in to ob ponedeljkih v Radovljici (Dom upokojencev)

od 17. do 19. ure in ob četrtnih na Bledu (kegljišče Rikli) od 18. do 20. ure.

To je samo nekaj nalog vezanih z večjimi stroški, ki so v teku ali se jih mislimo lotiti v prihodnjih mesecih.

Člani kolektiva so večkrat tarnali, da zaradi vse višjih cen, ne morejo organizirati več izletov ali ekskurzij. Spraševali so se, kako to zmorejo npr. v Železarni Jesenice, kjer organizirajo precej več in tudi dražjih izletov kot mi. No, dobili smo podatek, da iz sredstev bruto OD delavnih enot obračunajo 0,36 % delež, ki gre izključno osnovnim organizacijam za njihovo dejavnost, izlete, šport in razne kulturne prireditve. To so vsekakor precejšnja sredstva, poleg tega pa dobijo še namenske dotacije podjetja npr. samo za športno dejavnost pri SZ na zadnji seji sprejel sklep, naj bi vse OZD vključene v SZ sprejele enoten način financiranja sindikalnih organizacij. O tem bomo v naših OOS vsekakor morali še razpravljati.

Sedaj pa še nekaj organizacijskih problemov. Predsedstvo republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije je sprejelo sklep, naj bi organizirali takoj v začetku leta po vsej Sloveniji v Osnovnih organizacijah občne zборе. Ker pa je minilo komaj dobrega pol leta, odkar smo se v Tovarni verig reorganizirali in imeli občne zборе, je sekretariat Konference sklenil, da tudi letnih skupščin ne bomo organizirali. Vse Osnovne organizacije pa so izvedle razširjene seje Izvršnih odborov, na katerih so sprejeli zaključne račune, letne delovne načrte, finančne načrte za leto 1975 in pregledali delo preteklega obdobja. O tem nista razpravljali samo OOS Tehnični sektor in OOS Strokovne službe. Ti dve OOS bosta morali organizirati občni zbor. OOS Tehnični sektor se bo namreč ob ustanovitvi TOZD Orodjarna in Vzdrževanja moral razdeliti tudi na dve Osnovni organizaciji sindikata.

Vse OOS bodo morale čimprej tudi sprejeti oziroma uskladiti pravila o organiziranosti in delovanju Osnovnih organizacij sindikata, s sklepi in statutarnimi določili, ki jih je sprejel 8. kongres ZSS in 7. kongres ZSJ.

OSEBNI DOHODKI V ZP SLOVENSKE ŽELEZARNE V LETU 1974

Poprečni osebni dohodki na zaposlenega, neto mesečno, za 182 ur dela mesečno, so bili v ZP SZ v letu 1974 naslednji:

Železarna Jesenice	2.826,00 din
Železarna Ravne	2.927,00 din
Železarna Štore	2.768,00 din
Plamen Kropa	2.756,00 din
TOVIL Ljubljana	2.903,00 din
Veriga Lesce	2.761,00 din
Žična Celje	2.346,00 din
Metalurški inštitut	3.662,00 din
OSS SZ	4.662,00 din

V primerjavi z letom 1973 so se osebni dohodki v celotnem združenem podjetju SZ povečali okoli 21 %.

Iz biltena ZP SZ

Za primerjavo navajamo še nekaj podatkov o poprečnih osebnih dohodkih v nekaterih večjih podjetjih v občini Radovljica, za prvih devet mesecev 1974:

Sukno Zapuže	2.240 din,
Almira Radovljica	2.023 din,
Elan Begunje	2.318 din,
GG Bled	3.349 din,
Kemična tovarna Podnart	3.187 din
SGP Gorenje Radovljica	2.672 din,
LIP Bled	2.550 din,
Murka Lesce	2.333 din,
Iskra Otoče	2.406 din,
TIO Lesce	2.483 din
Plamen Kropa	2.624 din,
Veriga Lesce	2.624 din.

PREIZKUS ZNANJA

Tokrat vam postavljamo tri vprašanja z različnih področij. Pri vsakem vprašanju so trije odgovori a), b) in c), a samo eden je pravilen.

1. Kako se imenuje vulkan v Italiji, ki je ob najhujšem izbruhu leta 79 po našem šteju uničil z lavo kopališče Herculanum in mesto Pompej?

a) Etna, b) Vezuv, c) Hekla

2. Ob 400-letnici slovensko-hrvaških kmečkih uporov so postavili v Stubici veličasten spomenik. Kateri kipar ga je ustvaril?

a) Ivan Meštrovič, b) Zvo-

ne Jovanovič, c) Anton Avgustinčič

3. Ameriško kegljanje se razlikuje od igre na asfaltnih stezah ne samo po izdelavi steze, ampak tudi po številu in obliki kegljev ter po velikosti krogel. Kako se imenuje ta šport?

a) Schlagball, b) Balinanje, c) Bowling

Obkrožite odgovor, za katerega menite, da je pravilen, nato poiščite nekje v tej številki glasila pravilne odgovore. Če ste pravilno odgovorili na vsa tri vprašanja, pomeni, da se za tovrstne znanosti nadpovprečno zanimate.

STROKOVNA EKSURZIJA NA ČEŠKO

Jože Hozjan

Lansko jesen je bilo nekaj naših strokovnjakov na praksi v češki tovarni TONA v Pečky. V kovačnici te tovarne so bili nekateri naši člani na strokovnem izpopolnjevanju in so obenem tam navezali dobre prijateljske stike. Naša nova kovačnica, ki jo gradimo, bo dobila del postrojenja prav iz te češke tovarne.

Prav zaradi tega je vodstvo kovačnice dalo pobudo sindikatu kovačnice, da za svoje člane organizira ekskurzijo in ogled te tovarne. Kmalu je bilo sklenjeno, da sekretariat OOS kovačnice zbere interesente in uredi vse drugo v zvezi s tem.

Kot predsednik TK aktivna mladih delavcev sem bil zadolžen, da organiziram in izvedem ekskurzijo. Najugodnejše pogoje za prevoz in druge usluge nam je ponudil Kompas Jesenice. Preko Ljubelja smo odšli na Dunaj, ki smo si ga s krožno vožnjo ogledali in kmalu nadaljevali proti češki meji, ki smo jo po kratkih mejnih formalnostih prestopili pri Mikulovem. Pot nas je nato vodila preko Breclava v Kyjev, kjer smo si ogledali Šraubarno. Sprejel nas je tudi glavni direktor s svojimi sodelavci. Tu smo imeli prijateljske pogovore. Nato so nas pogostili, mi pa smo na koncu vse tiste, ki so nas vodili skozi tovarno, obdarili s skromnimi darili in jih povabili, naj pridejo k nam. Obisk je bil prisrčen in prijateljski.

Potovanje smo nadaljevali, med potjo nas je prijetno zabilaval Ažman Valentin iz vodovodne delavnice in kmalu smo bili v Brnu in Hynburgu, kjer smo prenočili. Naslednje jutro smo nadaljevali vožnjo proti Pragi, kjer smo si ogledali znamenitosti mesta, posebno pa Hradčane. Naslednji dan smo se odpeljali iz Prage proti Budjevicam in avstrijski meji proti zloglasnemu taborišču Mathausen. Žal smo prispeli prepozno in smo si ogledali le obzidje, toda že to je zadostovalo, da smo si ustvarili predstavo o trpljenju vseh tistih, ki so šli skozi to taborišče in mnogi tam končali svojo življenjsko pot.

Potovanje smo nadaljevali proti Celovcu in zopet preko Ljubelja v zgodnjih jutranjih urah prispeli v Lesce.

Ker se je za to ekskurzijo prijavilo 82 interesentov, smo jo morali ponoviti, ker z enim avtobusom ni bilo mogoče opraviti vsega naenkrat. Potek ekskurzije druge skupine je bil podoben prvemu obisku, razlika je bila le v tem, da si je druga skupina ogledala še Šraubarno v Ždanicah, kjer so nam poleg gostitve izročili še spominske značke in dve veliki gramofonski plošči z češkimi pesmimi.

Obe ekskurziji sta bili uspešni.

Iz pogovorov med udeleženci obeh skupin te ekskurzije se lahko zaključijo, da obstaja veliko zanimanje za ogled Pariza. Zato obveščamo vse interesente, da nam je poslovalnica Kompas Jesenice, na našo željo pripravila dva programa: Prvi: z ekspres spalnikom Ljubljana—Pariz, za 5 dni z gostinskimi uslugami, ogledom nekaj svetovnih razstav in seveda ogledom mesta za 210 starih tisočakov za osebo. Ta izlet bi bil za prvomajske praznike.

Drugi: program bi bil kot prvi s to razliko, da bi bilo potovanje z avtobusom, ki je dražje in znaša 250 starih tisočakov za osebo. Možno je organizirati izlet tudi z letalom, ki bi trajal 3 dni in bi z gostinskimi uslugami stal 190 — 200 starih tisočakov za osebo.

Interesenti lahko dobe podrobne informacije v sindikalni pisarni. Ker je težko naenkrat zbrati tako vsoto denarja, imajo vsi interesenti možnost že vnaprej vplačati po 500 Ndin februarja, marca in aprila (ob izplačilu osebnih dohodkov), ostalo pa morajo poravnati najmanj tri dni pred odhodom.

Varstvo okolja delovnega človeka

Ing. Aleksander Tolar

V dobi velikega tehničnega napredka smo priče vsakdanjim raziskavam našega onesnaženega okolja. Vprašanje varstva in zaščite okolja se je pojavilo celo v OZN v New Yorku, kjer so sprejeli predvsem ukrepe zoper onesnaževanja morja. Problem onesnaževanja se je pojavil predvsem v industrijskih deželah, saj ravno industrija najbolj onesnažuje okolje. Tudi v Ju-

goslaviji sta predvsem zrak in voda že hudo onesnažena, zato je novo sprejeti republiški zakon o varstvu zraka in okolja nujna pot v naši samoupravni skupnosti. Bili smo lahko priče o hudi onesnaženosti reke Save od HC Moste do Ljubljane. Vendar ne onesnažujemo z odplakami samo rek, temveč tudi jezera. Na podlagi podatkov osnesnaženosti okolja v SRS je repub-

liška skupščina sprejela zakon o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti za varstvo okolja pri vseh občinskih skupščinah v Sloveniji.

Pri radovljiški občinski skupščini so tako SIS ustanovili že lani. O zaščiti varstva in okolja v občini razpravlja tehnična komisija, ki jo sestavljajo podkomisije za zrak, vodo, zemljo in hrup. Komisija se je že lani srečevala z nerešljivimi problemi, ki pa niso bili tehničnega izvora. To je bil predvsem izpušni vode iz jezua HC Moste, kjer so vodo izpuščali terminsko ne glede na dotok vode v jez. Ob tako veliki škodi, ki se je pojavila ob pomoru rib in onesnaženosti Save, se je celo pojavilo vprašanje ekonomskega obstoja HC Moste. Drug zanimiv problem pa je sanacija blejskega jezera, kjer komisija zahteva od strokovnjakov, ki jezero zdravijo, končne in jasne odgovore ter rezultate zdravljenja. Za sedanje sanacijo t.j. umetni dotok Radovne v jezero, je znano, da jezera ne bo ozdravila. Komisija je sklenila, da bo povabila k sodelovanju tuje strokovnjake. Komisija se tudi zaveda, da bo treba zdraviti ne samo jezero, temveč tudi okolico.

Največji problem SIS za varstvo okolja občine Radovljica, ki pa zadeva v največji meri naše podjetje, je odlagališče cianidov. Že večkrat je naša služba za varstvo pri delu postavila zahtevo, naj določijo prostor za odlaganje

teh cianidnih snovi. Vedno pa je naletela na gluha ušesa pristojnega organa. Ta problem je nujno treba dokončno rešiti, saj cianidi že resno ogrožajo naše okolje oziroma naše zdravje.

Ko gledamo delavce pri delu v starem oddelku žicovleka v OTV, ko delajo v nemogoči atmosferi, nasičeni od pare in žveplene kisline, toplo pozdravljamo odločitev naših samoupravnih organov, ki so se odločili graditi novi žicovlek. V tem oddelku bo novost predvsem v novem tehnološkem postopku čiščenja žice. Čiščenje se ne bo več vršilo z žvepleno kislino, temveč s peskanjem. Kar vprašajmo se, kam sedaj odteka žveplena kislina, ko pride do okvare banje ali pa do nepopolnega nevtraliziranja? Odgovor bi verjetno našli v vodnih izviroh, ki napajajo kopališče Šobec. Zato še enkrat pozdravljamo odločitev organov in upajmo, da se bo rešil problem odlagališča cianidov. Kot zanimivost naj navedem zahodno-nemški zakon zaščite narave in okolja predvsem pa vode (rek), ki pravi, da lahko industrijsko podjetje zajema vodo iz reke le 50 m za svojim izpuštom oz. odtokom svoje industrijske vode. Pozitivne posledice tega zakona se danes kažejo prav lepo v reki Ruhr, ki je bila še pred nekaj leti kot naša Sava v oktobru, sedaj pa je polna ribjega življenja.

V kakšnih delovnih razmerah pa delajo delavci v drugih oddelkih podjetja, pred-

vsem strojni in ročni varilci. Kupujemo varilne stroje z vedno večjimi kapacitetami varjenja in pri tem sploh ne pomislimo na delavčevu počutje oz. okolje. Imejmo pred očmi samo zrak nasičen s plini oziroma dimom v oddelku verigarne in OTV. Mislim, da je skrajni čas, da nabavimo dobre prezračevalne naprave.

Upam, da je vsak član delovnega kolektiva vsaj enkrat stopil v oddelek strojne kovačnice in prepričan sem, da se ni dolgo zadržal v njem, posebno ne, če ni bil tam po delovni dolžnosti. Zato je skrajni čas, da smo se odločili za nov oddelek kovačnice.

Pristojni organi v podjetju naj imajo vedno pred očmi predvsem delavčevu zdravje in okolje in ne samo, kot je bilo doslej v navadi, višino oziroma kapaciteto proizvodnje. Če se že zgledujemo po novitetah zahodnega sveta, se zgledujemo tudi po njihovih zmerom večjih zahtevah in prijemih zaščite narave in okolja. Res nam sedanje onesnaževanje še ne škoduje, toda le zamislimo se, kakšno zapuščino predajamo našim potomcem.

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta, se vsem sodelavcem in sodelavkam verigarne, za denarno pomoč, najlepše zahvaljujem.

Štefka Rožič

Po poteh partizanske Jelovice

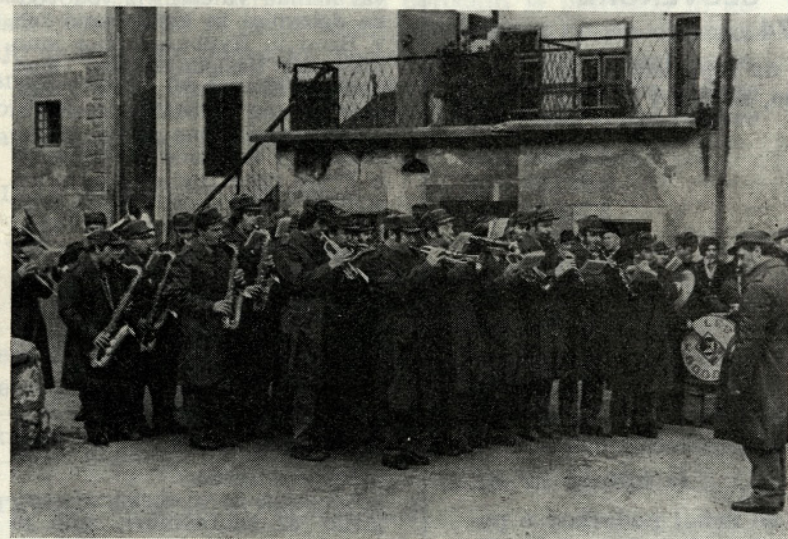
Jože Avsenik

Sredi januarja letos ni bilo Slovenca, posebno pa še prebivalca Gorenjske, ki ne bi bil vsaj informativno seznanjen o dogajanjih v partizanski Kropi v Dražgošah.

Letošnja prireditev je bila zasnovana na množičnosti, saj so sodelovale enote JLA, Zveza rezervnih vojaških starešin, Teritorialne obrambe,

samo spomin na slavne dni boja proti fašizmu, temveč tudi opomin in izročilo bodočim rodovom, da se take ali podobne grozote ne bi nikoli več ponovile.

V nedeljo, dne 12. januarja 1975, zgodaj zjutraj so se razlegale partizanske koračnice po Kropi, ki je bila za ta praznik še posebej slavnostno

Godbeniki Lesce — teritorialci

partizanske enote in milice. Na prireditvi so sodelovali tudi godbeniki iz Lesce, seveda v popolnoma novi preobleki (pripadniki teritorialne obrambe), kot kaže slika.

Za konec so naši godbeniki zaigrali še nekaj koračnic in s tem je bila ta tradicionalna prireditev v Dražgošah za ta dan zaključena. Vsakoletne prireditve v Dražgošah niso

okrašena. Ob sedmih je bil sprejem patrolj pred spomenikom padlih borcev. Sledil je pregled častne čete in drugih ekip, ki ga je izvršil generalpolkovnik Franc Hribernik-Svarun. Ob osmih so startale prve tekmovalne patrolje, ki so nadaljevale pot preko Jamnika v Dražgoše, kjer je bila popoldne tudi osrednja prireditev.

Franc Hribernik-Svarun je prišel pozdravit leške godbenike

ČLANKE IN DRUGE PRISPEVKE ZA NASLEDNJO ŠTEVILKO SPREJEMAMO DO 28. MARCA 1975

Železarna Jesenice odgovarja!

Delavski svet »Verige« je na svoji seji dne 25. 10. 1974 razpravljal o posledicah nezadostne oskrbe s surovinami v letu 1974 in sklenil, da se o tem obvesti DS Železarne Jesenice in Železarne Ravne.

Na naše pismo o navedeni problematiki nam je Železarna Jesenice odgovorila z dopisom z dne 24. 12. 1974, ki ga citiramo:

»Prejeli smo vaš dopis od 30. 10. 1974, v katerem nas obveščate o sorazmerno slabem izpolnjevanju pogodbenih obvez Železarne do vašega podjetja. Obenem navajate težave, ki jih zaradi tega imate, kakor tudi dejstvo, da je vaše podjetje bilo tudi v času stagnacije orientirano na oskrbovanje v Železarni. Pri tem želite, da ukrenemo vse potrebno, da se stanje dobav izboljša.

Oproščamo se zaradi sorazmerno poznega odgovora, vendar zasedanja našega Delavskega sveta niso tako pogosta in je to prva možnost, da vam na vaš dopis odgovorimo.

Po podatkih odgovorne službe bo z realizacijo naših pogodbenih obvez do konca leta stanje naslednje:

valjana žica	— sklenjeno	6.000 t	dobavljeno	6.500 t
vlečena žica	— sklenjeno	2.500 t	dobavljeno	1.735 t
term. obd. jekl	— sklenjeno	500 t	dobavljeno	430 t
valjano jeklo	— sklenjeno	1.000 t	dobavljeno	850 t
	sklenjeno	10.000 t	dobavljeno	9.515 t

Torej bo Železarna Jesenice izdostavila ca. 95 % sprejetih obvez, kar ni niti tako slabo. Strinjamo se, da smo obveze izpolnjevali rokavno sorazmerno neugodno za vaše podjetje, pa tudi po asortimanu realizacija ni ugodna. Tu gre predvsem za vlečeno žico, kjer je izpolnjevanje pogodbenih obvez najslabše, za vas pa je ravno ta sortiment najbolj interesanten, tako vsaj sklepamo iz vašega dopisa.

Res je, da bo Železarna Jesenice v vlečeni žici izpolnila količinski program blagovne proizvodnje, vendar so velika odstopanja ravno v sortimentu, kjer je vaš interes največji, t. j. v žarjeni in specialni žici. Verjemite nam, da smo

pri izpolnjevanju obvez v tem sortimentu dali prednost vašemu podjetju, kljub temu pa je realizacija dokaj slaba. Za-

radi pomanjkanja vložka za lastne obrate (žebeljarna) nismo bili v stanju realizirati obvez v specialni žici, ki relativno najbolj obremenjuje naše kapacitete.

Zato leto 1975 smo pri sklepanju pogodb bolj smotrno programirali naše možnosti in smatramo, da ne bo toliko problemov, kot v tekočem letu.

V novem 1975 letu vam želimo mnogo delovnih uspehov in vas lepo pozdravljamo!«

Glavni direktor:
Mag. Peter KUNC,
dipl. ing., I. r.

Predsednik DS:
Alojz KALAN,
dipl. ing., I. r.

Občni zbor gasilskega društva

Anton Nežmah

Kot vsako leto smo se tudi letos po preteku mandatne dobe zbrali, da pregledamo minulo delo in si zarišemo pot za prihodnje leto.

Udeležba je bila skoraj polnoštevila, saj sta manjkala le dva člana, ki pa sta se opravičila zaradi gripe, ki je bila prav v tem času na pohodu. Zaradi te bolezni sta bila odsotna tudi direktor podjetja in poveljnik občinske gasilske zveze tov. Pogačar Vinko. Precej kritike pa zaslužijo sosednja podjetja. Od vseh povabljenih sta se odzvala le gost iz »Žita« Lesce in Krajevne skupnosti. Več razumevanja za naše delo pa smo prejeli od ONZ občine Radovljica, občinske gasilske zveze, službe za varstvo pri delu, vodstva podjetja in zelo številne udeležbe gostov iz sosednjih društev.

Naloge in obveznosti z zadnjega občnega zbora smo skraj v celoti in zadovoljivo izvršili. To nam v občinskem merilu dokazuje visoko števi-

lo točk, ki smo jih zaslužili pri ocenjevanju po njihovih merilih. V društvenem merilu pa smo poskrbeli za redno preventivo naših poslopij, pregled gasilnih aparatov, opravili smo nekaj mokrih in suhih vaj. V Verigi, Murki, Gorenjki in osnovni šoli v Lescah smo organizirali nekaj predavanj in praktično delo z ročnimi gasilnimi aparati. Naša skrb je, da naučimo čim več delavcev rokovanja z gasilnimi aparati, da bodo kos tudi sami zadušiti začetne požare. Prav ta oblika vzgoje se nam je v preteklem letu pokazala kot zelo učinkovita. Delavci, ki so že znali rokovati z gasilnimi aparati so v preteklem letu pogasili skoraj polovico začetnih požarov. Res je, da so ti požari posledica malomarnosti nas delavcev in bi mogoče z nekaj več znanja in poznavanja nevarnosti do tega ne prišlo. Vsa ta drobna, na videz skoraj neopazna, včasih celo zaničevana opravila, pa so nam gasilcem osnova za bodoče delo.

Naši gasilci vedno pripravljeni

V svojem poročilu »Pravna ureditev požarne varnosti v OZD Veriga Lesce«, je varnostni inženir poudaril nenehno rast podjetja in uvajanje nove tehnologije v posameznih obratih. Prav tam pa se v vedno večjih količinah ponavljajo na delovnih mestih nevarne in škodljive snovi ter požarne nevarnosti. Nova ustava bo s področja pravnega urejanja varstva pri delu, kakor tudi požarnega varstva, prinesla bistvene novosti, saj je naša država podpisala vse dogovore s tega področja.

Diskusija na občnem zboru je bila zelo živahna. Nekaj gostov je naš zbor samo pozdravilo, drugi pa so nam prikazali težave v društvih na vasi in občini.

Tudi mi smo jih seznanili s težavami, ki nas mučijo. Vprašanje našega orodišča in garažiranja gasilskega avta še danes ni rešeno, čeprav se to vleče že nekaj let. Tov. Ješe, ki je zastopal podjetje, se je nekako opravičil na stisko skladišč, vendar je zagotovil, da se bo tudi to uredilo. Gasilci s tem zavlačevanjem nismo prav nič zadovoljni. Res, da nam podjetje nudi denarno, materialno in moralno pomoč, »stanovanja« pa le nimamo kakršnega si želimo. Prav tu je mogoče vzrok tudi naša nedisciplin, katera nam je bila očitana na občnem zboru.

Prepričan pa sem, da je tudi v službah, ki so nam dolžne dati prostore, precej nediscipline. Ker bomo čez nekaj let praznovali 40 let našega društva, si še bolj želimo do tega časa urediti dom, ki nam tudi pripada.

To leto bo za nas gasilce precej pomembno obdobje. Prvič dobimo dva častnika, zato sem prepričan, da se bo naše znanje (strokovno) obnovilo. Poleg znanja, ki ga bosta prav gotovo prinesla med nas, bo od ostalih gasilcev potrebna določena stopnja sodelovanja, discipline in družbene odgovornosti.

Ker večina gasilcev dela v obratih, kjer je močan hrup in se tam prav gotovo ne sliši glas sirene, bo upravni odbor skušal pri vodstvu podjetja doseči sporazum, da bi v njih primerih vključili tudi interne sirene, ki so nameščene v obratih. Če bo do tega sporazuma prišlo, vas bomo pravočasno obvestili z namenom, da ne bi vsi zapuščali delovnih mest, pač pa samo gasilci.

Skušal sem na kratko opisati delo naših gasilcev, kakšne želje imamo in kaj bi še hoteli napraviti v tem letu. Vse to pa bomo prav lahko premostili, če bomo vsi člani kolektiva na kakršen koli način pomagali preganjati neželjenega »gostak«.

PROGRAM KINA RADOVLJICA ZA ČAS OD 14. II. DO 6. IV. 1975

- DAMA IN DIAMANTI, ameriški barvni kriminalni film, 15. 2. ob 20. uri, 16. 2. ob 18. uri.
- DIAMANTI ZA SVOBODO, ameriški barvni film, 15. 2. ob 18. uri, 16. 2. ob 20. uri.
- SAMOTNO POLETJE, jugoslovanski barvni film, 16. 2. ob 20. uri.
- JAZ LJUBIM SVOJO ŽENO, ameriški barvni zabavni film, 14. 2. ob 20. uri.
- APAČI, nemški barvni pustolovski film, 17. 2. in 20. 2. ob 20. uri, 23. 2. ob 16.30 uri.
- RDEČE NOČI, francoski barvni film, 18. 2. in 23. 2. ob 20. uri, 22. 2. ob 18. uri.
- BITKA ZA BRITANIJO, angleški barvni vojni film, 19. 2. in 22. 2. ob 20. uri, 23. 2. ob 17.30 uri.
- LEPI SPOMINI, španski barvni film, 21. 2. ob 20. uri.
- KES, angleški barvni film, 24. 2. ob 20. uri, 2. 3. ob 16. uri.
- DETEKTIV MCQ, ameriški barvni kriminalni film, 25. 2. in 1. 3. ob 20. uri, 2. 3. ob 18. uri.
- PET DIVJIH, ameriški barvni vestern film, 27. 2. in 2. 3. ob 20. uri, 1. 3. ob 18. uri.
- LETNI MORILEC, ameriški barvni kriminalni film, 28. 2. ob 20. uri.
- ZOBAR V POSTELJI, danski barvni zabavni film, 3. 3., 6. 3. in 8. 3. ob 20. uri, 9. 3. ob 18. uri.
- SVET ABOTA IN KASTELA, ameriški zabavni film, 4. 3. ob 20. uri, 9. 3. ob 16. uri.
- DEKLE IZ HONGKONGA, zahodno nemški kriminalni film, 5. 3. in 9. 3. ob 20. uri, 8. 3. ob 18. uri.
- ROP PO NALOGU BRITANSKE TAJNE SLUŽBE, angleški barvni kriminalni film, 7. 3. ob 20. uri.
- VELIKI VALČEK, ameriški barvni glasbeni film, 10. 3. in 15. 3. ob 20. uri, 14. 3. in 16. 3. ob 18. uri.
- ORGIJE, angleško nemški barvni film, 11. 3., 13. 3. in 16. 3. ob 20. uri, 15. 3. ob 18. uri.
- STEZA SLONOV, ameriški barvni film, 12. 3. ob 20. uri, 16. 3. ob 16. uri.
- MOJ SAMOKRES, MOJA PRAVICA, italijanski barvni vestern film, 14. 3. ob 20. uri.
- DAN IZPLAČILA, ameriški barvni film, 17. 3.; 30. 3. in 23. 3. ob 20. uri.
- NE ODNEHAJ IN ŠE ENKRAT POSKUSI, ameriški barvni zabavni film, 18. 3. in 22. 3. ob 20. uri, 23. 3. ob 18. uri.
- (FILM BO DOLOČEN NAKNADNO), 19. 3. ob 20. uri, 22. 3. ob 18. uri, 23. 3. ob 16. uri.
- SMRT TRKA DVAKRAT, italijanski barvni kriminalni film, 21. 3. ob 20. uri.
- BITKA ZA PORT ARTHUR, japonski barvni vojni film, 24. 3., 27. 3. in 29. 3. ob 20. uri, 30. 3. ob 18. uri.
- PRISSEL BO MOJ DAN, angleški barvni film, 25. 3. in 30. 3. ob 20. uri, 29. 3. ob 18. uri.
- V GRMU JE ZAJEC, barvni risani film, 26. 3. ob 20. uri, 30. 3. ob 16. uri.
- VOHUN V ZELEDEM KLOBUKU, ameriški barvni vohunski film, 28. 3. ob 20. uri.
- EL CID, ameriški barvni zgodovinski film, 31. 3., 4. 4. in 5. 4. ob 20. uri.
- KRALJ SLONOV, ameriški barvni film, 1. 4. ob 20. uri, 6. 4. ob 16. uri.
- MODRI ANGELI, ameriški barvni film, 2. 4. in 6. 4. ob 20. uri, 5. 4. ob 18. uri.
- IGRA Z OGNJEM, ameriški barvni film, 3. 4. ob 20. uri, 6. 4. ob 18. uri.

Kadrovske vesti

- PRISLI:**
- Finančni sektor:
 - Svete Lidija
- Vijakarna:
 - Vidic Janez, Klöckel Venceslav, Sotlar Danica, Vojnović Djordje, Humar Predrag, Rozman Ivanka, Pavec Zdenka
- Verigarna:
 - Barber Branko, Šebjanič Janez, Sokač Stjepan, Pauko Anton, Štabi Đuro
- Kovačnica:
 - Arko Janez, Šipelj Albin, Čeh Vincenc
- OTV:
 - Benjamin Ribič, Zupan Anton
- Vzdrževanje:
 - Mulej Franc
- ODSLI:**
- Vzdrževanje:
 - Poljak Janko, Černe Anton,
- Jenstrle Marjan
- Vijakarna:
 - Mihajlovič Bosa, Uršič Anica, Smodiš Jožef
- OTV:
 - Ajkić Hasan
- POROČILI SO SE:**
- Muršec Albin iz vijakarne,
- RODILI SO SE:**
- Jagodic Vinku iz vzdrževanja sin Aleš
- Kavčič Antonu iz orodjarne sin Damjan
- Fister Lovru iz verigarne hči Vanja
- Zoran Jožetu iz verigarne sin Zdravko
- Jemc Cirilu iz verigarne hči Maja
- Tutič Matu iz kovačnice in Tutič Kati iz verigarne sin Igor

ZAMUDNIKI (december 1974 in januar 1975)

- Ališič Ekrem, kovačnica, 35 minut.
- Arko Janez, kovačnica, 15 minut, 10 minut.
- Arko Leopold, OTV, 10 minut.
- Bizjak Marjan, tehnični sektor, 30 minut.
- Bole Primož, tehnični sektor, 35 minut.
- Černilec Jože, vzdrževanje, 20 minut.
- Čop Franc, splošni sektor, 1 ura.
- Džanan Zilija, kovačnica, 12 minut.
- Felician Viljem, verigarna, 1 ura.
- Globevnik Janez, vijakarna, 40 minut.
- Horvat Franc, vzdrževanje, 10 minut.
- Jankovič Janez, EOS, 10 minut.
- Jelenc Dušan, vzdrževanje, 3 ure 40 minut.
- Jesenko Franc, orodjarna, 1 ura.
- Kejžar Jože, vzdrževanje, 1 ura.
- Kobal Janez, kovačnica, 10 minut.
- Koblar Lidija, kovačnica, 55 minut.
- Kokalj Janez, vajenec vzdrž., 55 minut.
- Korošec Stanislav, vzdrževanje, 1 ura.
- Kristan Vinko, vijakarna 30 minut.
- Kunstelj Mihael, vijakarna 55 minut.
- Kurtovič Azra, verigarna, 55 minut.
- Lampe Albin, proizvod. sektor 1 ura.
- Legat Marija, EOS, 45 minut.
- Legat Urban, vzdrževanje, 45 minut.
- Legat Olga, verigarna, 15 minut.
- Lokar Franc, orodjarna, 20 minut.
- Ljubičič Jakov, OTV, 55 minut.
- Marič Ivica, vijakarna, 20 minut.
- Mohorič Alojz, OTV, 40 minut.
- Mulej Alojz, vzdrževanje, 45 minut.
- Novak Ivan, verigarna, 15 minut.
- Piber Leopold, tehnični sektor, 45 minut in 1 ura.
- Plemelj Jože, verigarna, 55 minut.
- Sever Danijel, vajenec orod. 25 minut.
- Sokač Stjepan, verigarna, 45 minut.
- Subotič Nevenka, verigarna, 40 minut.
- Subić Silvo, vzdrževanje, 40 minut in 45 minut.
- Zupan Janez, vzdrževanje, 55 minut.

Iz evidence kadrovskega oddelka

Svet krajevne skupnosti Lesce

Krajevna skupnost Lesce nam je posredovala sestav sveta krajevne skupnosti, ki ga na njihovo željo objavljamo v našem glasilu.

- Meze Franc, predsednik sveta, Finžgarjeva 5
- Pogačnik Matko, podpredsednik, Tovarniška 24
- Rutar Metka, predsednik odbora za urbanizem, Šobčeva 2
- Cvetkovič Jože, član odbora za upr. družb. centra, Alpska 67
- Marinko Tatjana, predsednik odbora za socialna vprašanja, Finžgarjeva 15
- Ropret Milan, predsednik odbora za varstvo okolja, Dacarjeva 10
- Kovač Ernest, član pokop. uprave, Vodnikova 2
- Glušči Miha, predsednik odbora za uprav. dr. centra, Tovarniška 22
- Železnjak Dušan, član odbora za upr. dr. centra, Vodnikova 2
- Koren Stane, predsednik

odbora za gosp. vpraš., Kokrškega odreda 1

- Triplat Vinko, predsednik odbora za komun. dela, Alpska 28
- Kralj Helena, član odbora za gosp. vprašanja, Tržaška 8
- Burger Franc, član odbora za gosp. vprašanja, Hlebce 19
- Kirin Janez, član odbora za urbanizem, Hraše 2 a
- Mulej Ivan, predsednik pokop. uprave, Studenčice 15
- Koordinacijski odbor, ki je sestavljal predlog sveta krajevne skupnosti, je upošteval vse strukture prebivalcev in delovne organizacije, kar naj bi omogočilo dobro in uspešno delo sveta.
- Sedež sveta krajevne skupnosti je v Družbenem centru Lesce, telefon 75 506, uradne ure pa so vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 12. ure ter ob sredah od 8. do 10. ure in od 16. do 18. ure.

KS Lesce

DELA PROSTI DNEVI V LETU 1975

Januar	1, 2, 11, 18, 25
Februar	15, 22
Marec	8, 15, 22, 29
April	5, 12, 19, 26
Maj	1, 2, 3, 24, 31
Junij	14, 21, 28
Julij	4, 5, 21, 22, 26
Avgust	9, 16, 23, 30
September	6, 13, 20, 27
Oktober	4, 11, 18, 25
November	1, 15, 22, 29
December	1, 13, 20, 27, 31

Šport

Branko Humar

OBČNI ZBOR NK LESCE

Konec decembra so se zbrali leški nogometaši na svojem rednem letnem občnem zboru. Udeležba na občnem zboru je bila tako številna, da je ne pomnijo že dolgo let nazaj. Zbralo se je preko petdeset aktivnih nogometašev, funkcionarjev in simpatizerjev kluba v Lescah. Tako številna udeležba na občnem zboru je bila morda znak, da bo odslej zavel v leškem nogometu nov veter in da se bo nogometu v Lescah obrnilo na bolje.

Na občnem zboru so kritično pregledali delo v lanskem letu, ki res ni bilo najboljše. Čeprav se je lani povečalo število igralcev, saj so nastopali s štirimi moštvi v vseh ligah, pa so kvaliteto le nazadovali. Najbolj je bilo to opaziti pri pionirjih, ki so se prej vedno potegovali za prvo mesto in pa pri prvem članskem moštvu, ki se je tudi držalo v vrhu lestvice, lani pa so zdrknili skoraj na rep. Pri postavljanju nalog in načrtov za naprej t.j. za letošnje leto pa so tako igralci kot funkcionarji obljubili, da se bodo v letošnjem letu bolj potrudili in skušali nadoknaditi zamujeno ter tako vrniti leškemu nogometu mesto, ki mu je in mu bo, če se bodo te obljube izpolnile, še pripadalo. Pogoje, da izpolnijo to obljubo, imajo. Na razpolago imajo dovolj igralcev za vsa štiri moštva in to kvalitetnih. Za spomladanski del prvenstva so dobili tudi nekaj novih moči. Igralci že marljivo trenirajo in nabirajo moči na

kondicijskih treningih, s februarjem pa so se že preselili na igrišče, saj jim je letošnje vreme (vsaj doslej) zelo naklonjeno. Tudi s finančnimi sredstvi so letos nekoliko na boljšem, tako da bodo lahko nekoliko obnovili že precej dotrajano opremo, kar velja še zlasti za pionirje.

Na občnem zboru so se pogovarjali tudi o ureditvi igrišča. Pri tem so že nekoliko uspeli. Pred vrati proti Žagi, kjer je bilo ob dežju vedno velika luža, so že izkopali ponikovalnico in nasuli prst, da bodo lahko posejali travo, tako da bo ta problem do začetka prvenstva rešen. S tem bodo odstranili neprijetno oviro, ki je marsikateremu igralcu v toplih, še bolj pa v hladnih deževnih dneh, nudila ne preveč zaželeno »blatno kopel«.

Predvidevajo tudi, da bodo nekoliko zravnali okolico igrišča (južno stran), v smeri proti »Teksasu« pa nameravajo igrišče nekoliko podaljšati. Tudi ograjo okoli igrišča, ki je že precej dotrajana, bodo morali nekoliko obnoviti.

To so v glavnem vsi problemi in načrti, o katerih je bilo največ govora na občnem zboru. Dela in načrtov je torej dovolj in upajmo, da jim bodo leški nogometaši kos, če le se bodo tako resno spoprijeli z njimi, kot so sklenili. Če se bodo resno lotili dela, prav gotovo ne bodo ostali osamljeni, pač pa bo morda še kdo v Lescah videl njihove težave in jim priskočil na pomoč.

Šalo ali zares

- Človek obrača, šef obrne.
- Po sestanku zvoniti je prepozno.
- Kdor seje prepir, žanje napredovanje.
- Elektrogospodarstvo jamči, da se elektrika letos ne bo pocenila.
- Hudo je, če ne znaš in se učiti ne pustiš.
- Najbolj smešna je želja, da bi bili vsem všeč.
- Štiri reči imamo več kot si mislimo: dolgov, grehov, nadlog in let.

- Prva polovica življenja mineva v kvarjenju zdravja, druga pa v popravljanju.
- Veliko govoriti in ničesar povedati je največja odlika govornika.

— Kaj je prva ženska sveta, Eva, rekla prvemu moškemu in prvemu ljubimcu sveta Adamu?

Nekateri z gotovostjo trdijo, da je Eva rekla: »A dam?«

1 = b, 2 = c, 3 = c

	DOKTOR FRANJO LAH	SADEŽ S TRDO LUPINO	NAD - STROPJE /SRBOHR/	TINE NASTRAN	KIS	IZRAZ PRI KAR- TANJU			
ELAN									
PREMER	AVTOBUS PODJETJE V BEOGR.	OZNAKA ZA HIDR. ZENSKI GLAS	EGIPČ. BOG						
ŽENSKO IME			JUGOSL. RADIO		13. ČRKA SKRAJŠ. M. IME		DELAVEC V GOZDU	ŽILA	... VAS DOMAČA
DEL OBLAČI- LA			OČE CENTER VRTENJA			DANES ZJUTRAJ			ZAČ. ČRKE DEL. V SKLAD. VIJAKAR.
PREBIV. OB BALTIKU						IGRALEC NK DINAMO			
ROGAČ TONE		TRAVA PRVE KOŠN. PRITRDI- NICA				DREVO OB VODI			VEZNIK
EKONOM. ANTON DREMELT			ZVEZA KOMU- NISTOV		PIKA NA	IME TREH PERGAM. KRALJEV			
15. ČRKA	ANTON IZLAKAR		ELEKTR. INDUST.			EGIPČ. BOŽAN- STVO			10. ČRKA

V tej številki objavljamo manjšo in lažjo križanko kot običajno in pričakujemo, da bo reševalcev več kot prej.

Nagrade, ki jih bodo dobili reševalci so enake kot prej, to je: 50, 30 in 20 dinarjev.

Rešitev pošljite uredništvu do 1. marca 1975

Za križanko objavljeno v številki 6/74 smo dobili 22 rešitev.

Žreb je razdelil nagrade takole:

Prvo 50 din dobi Polajner Barbka, finančni sektor

drugo 30 din dobi Marolt Mira, verigarna in

tretjo 20 din dobi Torkar Valentin iz vzdrževanja.

ZAHVALA

Ob smrti mojih dragih staršev očeta in mame, se najtopleje zahvaljujem kolektivu vijakarne za podarjen venec in denarno pomoč ter za izrečeno sožalje.

Jožko Štuhec z družino

VERIGA je glasilo delovne skupnosti ZP SZ — Tovarne verig Lesce. Izhaja dvomesečno. Ureja ga uredniški odbor: Niko Bulut — urednik, Jože Ješe — odgovorni urednik in Franc Čop — dipl. psiholog. Fotografska oprema Miha Polda. Naklada 1350 izvodov. Tisk: Tiskarna Ljubljana. Glasilo je po 7. točki 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ št. 33/72) in po mnenju sekretariata za informacije SRS, št. 421-1/72, prosto plačila prometnega davka.

ZAHVALE

Vodstvu obrata, sodelavcem verigarne posebno pa varilcem in varilkam za darila ob moji upokojitvi se najlepše zahvaljujem.

Ega Trajstarevič

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem sodelavcem pakovalnice in vsem v obratu vijakarne za darila in poslovilne besede.

Vsem še enkrat iskrena hvala in mnogo uspeha pri nadaljnjem delu.

Milka Hribar

Ob smrti moje drage mame Fani Hrustelj se vsem sodelavcem iskreno zahvaljujem za podarjeno cvetje, sočustvanje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Franc Hrustelj

Ob boleči izgubi mojega očeta LINDIČ ANTONA, se najlepše zahvaljujem sodelavcem iz vijakarne za izrečeno sožalje in venec.

Zahvaljujem se tudi gasilcem za venec in spremstvo na očetovi zadnji poti.

Alojz Lindič
z družino

Ob prerani smrti mojega očeta se najiskreneje zahvaljujem vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti v prerani grob.

Posebno pa se zahvaljujem vijakarni za podarjeno cvetje. Vsem najlepša hvala!

Marija Izlakar
z družino